

بررسی بخش دوم لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور (۲۷): وزارت آموزش و پرورش

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۲۰۴۵۰

کد موضوعی: ۲۷۰

دوره دوازدهم - سال اول

ثبت: ۲۶۰

عنوان گزارش: بررسی بخش دوم لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور (۲۷): وزارت آموزش و پرورش

نوع گزارش: طرح / لایحه ، نظارتی ، راهبردی

نام دفتر: آموزش و فرهنگ (گروه آموزش و پرورش و فنی و حرفه‌ای)

تهیه و تدوین کننده: محمدصادق عبداللهی

اظهار نظر کنندگان: امین اله پاکنژاد، فاطمه تیمورا

همکار: محمد محمدشیرازی

ناظر علمی: موسی بیات

صفحه آرا: سیده فاطمه ابوطالبی

واژه‌های کلیدی:

۱. آموزش و پرورش

۲. بودجه آموزش و پرورش

۳. لایحه بودجه ۱۴۰۳

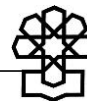
تاریخ شروع مطالعه: ۱۴۰۳/۱۱/۲۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۱۲/۲

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	خلاصه مدیریتی
۵	۱. مقدمه
۶	۲. کلیات اعتبارات امور آموزش در لایحه بودجه ۱۴۰۴
۶	۳. نمایی از کلیات ردیف‌های اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴
۷	۴. تفکیک اعتبارات تملک‌دارایی سرمایه‌ای و هزینه‌ای آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴
۸	۵. بررسی اعتبارات اختصاصی دستگاه‌های ذیل وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴
۱۰	۶. تحلیلی بر اعتبارات دستگاه‌های ذیل وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴
۱۰	۱-۶. افزایش چشمگیر اعتبارات سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور
۱۱	۲-۶. چالش‌های ردیف‌های مستقل شده و تازه اضافه شده به جدول ۷
۱۲	۳-۶. کم‌برآوردی اعتبارات ادارات کل استان‌ها
۱۲	۴-۶. کاهش و چندپارگی اعتبارات فعالیت‌های پرورشی
۱۳	۵-۶. کم‌برآوردی پرداخت سهم دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان
۱۴	۷. تحلیل اعتبارات آمده در جدول ۹ (اعتبارات متفرقه انتقال نیافته) در لایحه بودجه ۱۴۰۴
۱۸	۸. نسبت ردیف‌های بودجه‌ای وزارت آموزش و پرورش با تکالیف ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۴ و برنامه هفتم پیشرفت
۲۱	۹. نسبت بخش دوم لایحه بودجه ۱۴۰۴ با تکالیف و اهداف برنامه هفتم پیشرفت
۲۳	۱۰. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۲۸	منابع و مآخذ

بررسی بخش دوم لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور (۲۷): وزارت آموزش و پرورش

چکیده

مجموع اعتبارات وزارت آموزش و پرورش (جمع جدول ۷ و جدول ۹) در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ به میزان ۴,۷۵۱,۲۵۴,۹۱۷ میلیون ریال است که گویای رشد ۶۷/۸۳ درصدی بودجه آموزش و پرورش نسبت به قانون ۱۴۰۳ می‌باشد. با این اعتبارات سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت ۸/۸۲ می‌باشد که کاهش آن نسبت به سال ۱۴۰۳ به دلیل تفاوت جمع مصارف بودجه عمومی دولت حاصل از یکپارچه‌سازی و لحاظ شدن برخی اعتبارات در سقف بودجه (فرا بودجه) نسبت به سال‌های گذشته است. البته با وجود افزایش قابل توجه بودجه آموزش و پرورش اما همچنان این اعتبارات نسبت به نیازهای واقعی که بر اساس برآورد این وزارتخانه ۷,۹۵۶,۸۹۳,۳۸۸ میلیون ریال (۷۹۵ هزار میلیارد تومان) می‌باشد، اختلاف دارد که این تفاوت به‌ویژه خود را در ردیف «ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها» که عمدتاً مربوط به پرداخت حقوق و دستمزد فرهنگیان در سال آتی است، نمایان خواهد ساخت. در ردیف‌های بودجه‌ای همچنین شاهد رشد تقریباً ۳ برابری اعتبارات ساخت و ساز مدارس (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس) می‌باشیم که تحت تأثیر مصوبات برنامه هفتم پیشرفت می‌باشد با این وجود اعتبارات برآورد شده نسبت به تکالیف برنامه کمتر می‌باشد و در این صورت نمی‌توان انتظار برآورده شدن آن‌ها را داشت. در لایحه بودجه ۱۴۰۴ همچنین مبالغی برای پاداش پایان خدمت بازنشستگان کل کشور و پرداخت دیون فرهنگیان بازنشسته ناشی از رتبه‌بندی معلمان در نظر گرفته شده است که هنوز تا پرداخت کامل مطالبات فرهنگیان ۲۲ هزار میلیارد تومان تفاوت دارد. در گزارش پیش‌رو ضمن واکاوی اعتبارات وزارت آموزش و پرورش، به چالش‌های بودجه‌ای این وزارتخانه در سال آینده و نسبت آنان با اهداف و تکالیف برنامه هفتم پیشرفت پرداخته شده است.

خلاصه مدیریتی

بیان / شرح مسئله

مجموع اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ با احتساب اعتبارات جدول ۷ و جدول ۹ (متفرقه اعمال نشده) به میزان ۴,۷۵۱,۲۵۴,۹۱۷ میلیون ریال (۴۷۵ هزار میلیارد تومان) می‌باشد. از این میزان ۳,۹۶۳,۲۴۴,۹۱۷ میلیون ریال (۳۹۶ هزار میلیارد تومان) مربوط به جدول ۷ و ۷۸۸,۰۱۰,۰۰۰ میلیون ریال (۷۸ هزار میلیارد تومان) مربوط به جدول ۹ می‌باشد که عمدتاً ویژه پرداخت پاداش پایان خدمت بازنشستگان و بخشی از دیون رتبه‌بندی فرهنگیان بازنشسته می‌باشد. با این اعتبارات سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت ۸/۸۲ می‌باشد که

کاهش آن نسبت به سال ۱۴۰۳ به دلیل تفاوت جمع مصارف بودجه عمومی دولت حاصل از یکپارچه‌سازی و لحاظ شدن برخی اعتبارات در سقف بودجه (فرابودجه) نسبت به سال‌های گذشته است. نکته شایان ذکر آن است که با وجود افزایش قابل توجه اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴ اما همچنان این اعتبارات نسبت به نیازهای واقعی آموزش و پرورش برای کیفیت بخشی به آموزش، ارتقاء عدالت آموزشی، تکمیل پروژه‌های عمرانی، جبران کمبود فضا و تجهیزات و به‌ویژه پرداخت حقوق و دستمزد و مطالبات معوق فرهنگیان که جمعاً بر اساس برآورد این وزارتخانه ۷.۹۵۶.۸۹۳.۳۸۸ میلیون ریال (۷۹۵ هزار میلیارد تومان) می‌باشد و جزئیات آن نیز در متن گزارش و همچنین جدول پیوست شماره ۲ آمده است، اختلاف دارد.

نقطه نظرات / یافته‌های کلیدی

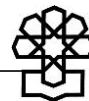
بررسی جزئیات اعتبارات گویای نکاتی در خصوص بودجه وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۴ می‌باشد که در ادامه به مهم‌ترین آن‌ها اشاره شده است:

- اعتبارات ردیف «ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها» که در واقع حقوق و دستمزد معلمان سراسر کشور می‌باشد با افزایش ۴۷ درصدی به ۳۲۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. این در حالی می‌باشد که برآورد این ردیف بر اساس استعلام به عمل آمده از وزارت آموزش و پرورش حدوداً ۴۷۶ هزار میلیارد تومان است. این کم‌برآوردی گویای آن است که در سال آتی نیز همچون سال‌های گذشته پرداخت حقوق و دستمزد فرهنگیان به‌ویژه در ماه‌های انتهایی سال با مشکل و چالش مواجه بوده و نیازمند تخصیص مازاد است.

- بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس به ۳۲.۹ هزار میلیارد تومان رسیده که به معنای رشد ۱۷۷ درصدی (۲۱۱.۰۲۲.۶۸۷ میلیون ریال) است. عمده این رشد چشم‌گیر به دلیل اعمال مصوبات قانون برنامه هفتم پیشرفت می‌باشد. همچنین در سال‌های گذشته برخی از ردیف‌های بودجه‌ای مرتبط با این سازمان به صورت غیرشفاف و پیش‌بینی نشده در بودجه قید می‌شد و در لایحه بودجه سال آینده اولاً این اعداد پیش‌بینی شده‌اند و ثانیاً از سایر جداول به جدول ۱-۷ (متفرقه اعمال شده) منتقل شده‌اند فلذا خود را در دل اعتبارات جدول ۷ نمایان ساخته‌اند.

- اعتبارات «فعالیت‌های پرورشی و امور تربیتی دانش‌آموزان» با کاهش ۲۳ درصدی نسبت به سال گذشته از ۱۵.۲۰۱.۲۳۲ میلیون ریال (۱.۵ هزار میلیارد تومان) به ۱۱.۷۵۰.۰۰۰ میلیون ریال (۱.۱ هزار میلیارد تومان) رسیده است. با این حساب سرانه فعالیت‌های پرورشی هر دانش‌آموز با احتساب جمعیت ۱۳.۵۱۳.۸۰۱ دانش‌آموزان مدارس دولتی به میزان ۸۶.۹۴۸ تومان خواهد بود. به نظر می‌رسد سازمان برنامه و بودجه بخشی از اعتباراتی را که هر ساله به فعالیت‌های پرورشی اختصاص می‌یافت، در جدول ۹ (متفرقه اعمال نشده) به طرح نماد اختصاص داده است. و همچنین به طرح «بهداشت، سلامت و تربیت بدنی مدارس» چرا که ردیف مختص به این طرح، نسبت به سال پیش ۹۲ درصد افزایش پیدا کرده است.

- در لایحه بودجه ۱۴۰۴ مجموعاً مبلغ ۸۵ هزار میلیارد تومان برای پرداخت پاداش پایان خدمت بازنشستگان کل کشور در نظر گرفته شده است که بر اساس اطلاعات دریافتی از سازمان برنامه و بودجه حدود ۶۲ هزار میلیارد تومان از این

مبلغ ویژه بازنشستگان آموزش و پرورش است. تأمین تمامی مبلغ تخمین زده شده برای بازنشستگان آموزش و پرورش با توجه به مطالبات و نارضایتی‌های انباشته شده ضروری می‌باشد و از سویی با توجه به بند ج ماده ۸۸ قانون برنامه هفتم پیشرفت که به فرهنگیان رتبه‌های استادیار معلم و بالاتر اجازه می‌دهد ضمن دریافت پاداش بازنشستگی بدون اعمال فرآیند بازنشستگی خدمت خود را استمرار دهند، احتمال آن وجود دارد که حجم درخواست‌های دریافت پاداش پایان خدمت بیش از سال‌های گذشته باشد.

- در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ حدود ۵۵ درصد بودجه دانشگاه فرهنگیان از محل درآمد اختصاصی (کسر ۴۵ درصد حقوق دانشجومعلم) است و با توجه به عدم اصلاح این سهم نسبت به سال‌های گذشته، به معنای آن می‌باشد برخلاف رأی شماره ۱۹۱۹۱۲۶ مورخ ۱۴۰۲/۷/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، کسر ۴۵ درصد حقوق دانشجومعلم در سال آتی همچنان به شیوه سابق ادامه خواهد داشت.

- درآمدهای اختصاصی سازمان مدارس غیردولتی و مراکز توسعه مشارکت‌های مردمی در سال ۱۴۰۴ افزایش ۱۲۵ درصدی داشته است که موجب شده سهم درآمدهای اختصاصی این سازمان در بودجه آن از ۲۰/۲۴ به ۳۸/۱۴ برسد. از سویی بودجه هزینه‌های این سازمان با ۱۱ درصد کاهش همراه بوده است. در واقع دولت ضمن کاستن از بودجه هزینه‌های این سازمان از محل منابع عمومی دولت، درآمدهای اختصاصی آن را افزایش داده است.

- براساس تبصره بند «۳» ماده (۸۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت دولت مکلف بوده است که نسبت به تأدیه دیون قانونی حسابرسی شده خود به صندوق ذخیره فرهنگیان اقدام قانونی به عمل آورد. مطابق اعلام صندوق ذخیره فرهنگیان این دیون تا ۱۴۰۳/۶/۳۱ به ۷۸ هزار میلیارد ریال رسیده، در حالی که در لایحه بودجه تنها ۲۰ میلیارد تومان دیده شده است. از سوی با توجه به استتکاف وزارت آموزش و پرورش از تصویب اساسنامه صندوق مطابق تکالیف برنامه هفتم پیشرفت و بند ک تبصره ۱۲ قانون بودجه ۱۴۰۰ باز هم پرداخت سهم دولت به صندوق منوط به تصویب اساسنامه شده است.

- اعتبارات یارانه شیر مدارس نشان می‌دهد که در سال آتی دولت عزم آن را دارد که به شکلی جدی توزیع شیر در مدارس مناطق کم‌برخوردار را دنبال نماید. به نظر می‌رسد با اعتبار در نظر گرفته شده، می‌توان حدود ۴۰۰ میلیون پاکت شیر تهیه کرد که در صورت توزیع دو بار در هفته حدود ۶/۵ میلیون دانش‌آموز (تقریباً ۵۰ درصد دانش‌آموزان مدارس دولتی) را پوشش می‌دهد. با این محاسبه به نظر می‌رسد که بایستی شاخص‌گذاری مناطق تحت پوشش برای توزیع شیر را از صرف «مناطق کم‌برخوردار» جزئی‌تر و دقیق‌تر کرد.

- مجموع اعتبار در نظر گرفته شده برای بند «ج» تبصره «۸» قانون بودجه سال ۱۴۰۴ در خصوص خرید سه دستگاه خودرو از انواع سواری، دو اتاق (کابین) و مینی‌بوس ۱۰۰۰ میلیارد تومان می‌باشد. در حالی که برای عمل به این تکلیف حداقل نیازمند ۵/۲۶ هزار میلیارد تومان اعتبار می‌باشد.

- در جدول ۹ بودجه، اعتباری به میزان ۹/۷ هزار میلیارد تومان ویژه مطالبات بازنشستگان فرهنگی ۱۴۰۰/۶/۳۱ تا ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ ناشی از اجرای قانون نظام رتبه‌بندی معلمان قید شده است. این در حالی می‌باشد که علاوه بر مبلغ فوق

بدهی‌های دیگری نیز به‌عهده وزارت آموزش و پرورش است که پرداخت آنان نیز از آنجایی که عمدتاً مربوط به مشوق‌های در نظر گرفته‌شده در قوانین است، از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد. این مطالبات حدوداً ۲۲ هزار میلیارد تومان است. - ردیف اعتباری «تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس از محل دریافت عوارض گاز مصرفی از مشترکان» موضوع بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ از جدول ۹ حذف شده و به جدول ۱-۷ (اعتبارات متفرقه اعمال شده) با سقف برآوردی ۲ هزار میلیارد تومان انتقال یافته است. این در حالی است که گزارش عملکرد دریافتی از سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس نشان می‌دهد که عملکرد این ماده بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۲ (با سهم ۵۰ درصدی آموزش و پرورش) حدوداً ۵/۵ هزار میلیارد تومان است و تا پایان سال ۱۴۰۳ (با سهم ۴۰ درصدی) حدود ۴/۸ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود. در واقع سقف ۲ هزار میلیاردی برآورد شده در جدول ۱-۷ لایحه موجب کاهش سهم آموزش و پرورش از این محل خواهد شد. این مسئله درباره عواید حاصل از قانون شورا هم صدق می‌کند. سقف برآورد شده در جدول ۵ در این خصوص ۲۰۴۲ هزار میلیارد بوده است این در حالی است که گزارش عملکرد دریافتی از سازمان مدارس غیردولتی و مراکز توسعه مشارکت‌های مردمی نشان می‌دهد عواید حاصل از این قانون در سال ۱۴۰۱، ۳۰۷ هزار میلیارد و در سال ۱۴۰۲ به حدود ۱۴ هزار میلیارد رسیده است.

- بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۴ در نسبت با قانون برنامه هفتم پیشرفت گویای آن است که هر چند مصوباتی که موجب تنظیم‌گری مالی بوده‌اند اعمال شده و به بخشی از تکالیف جزئی نیز اعتباراتی تخصیص یافته است اما اعتبارات دستگاه‌ها متناسب با تکالیف و اهداف مندرج در برنامه هفتم نمی‌باشد و این به‌معنای آن است که با احتمال بسیار زیاد تکالیف برنامه هفتم در حوزه‌هایی همچون نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس انجام نشده خواهد ماند. همین وضعیت را می‌توان در خصوص تکالیف دیگری همچون افزایش ۲۵ درصدی ظرفیت دانشگاه فرهنگیان موضوع جزء ۲ بند ث ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت به تصویر آورد. در مجموع می‌توان نتیجه گرفت که هر چند دولت به دنبال آن بوده است که برخی از احکام برنامه هفتم پیشرفت را در لایحه بودجه اعمال نماید اما احتمالاً به دلیل کمبود منابع مالی تنها موفق به پوشش برخی از جزئیات احکام و تکالیف مرتبط با تنظیم‌گری‌های مالی شده و در ایجاد بستر اعتبارات مالی برای اجرای احکام اصلی، ناموفق بوده است.

- با وجود آنکه در بند «پ» ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت دولت مکلف شده بود که «معادل کمک‌های تحقق یافته خیرین جهت تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام آنان» را در لوائح بودجه منظور نماید اما این اعتبارات اکنون به صورت کامل در لایحه دیده نشده است. بر اساس گزارش‌های اخذ شده از سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس پیش‌بینی می‌شود که حداقل ۲۵ هزار میلیارد تومان برای انجام این تکلیف مورد نیاز بوده است.

پیشنهاد راهکار تقنینی، نظارتی یا سیاستی

براساس برخی از یافته‌های فوق‌الذکر پیشنهادات ذیل در چارچوب مقدمات مجلس شورای اسلامی برای اعمال اصلاحات در بخش دوم لایحه بودجه ۱۴۰۴ ارائه می‌شود:

- اصلاح اعتبارات پیش‌بینی شده در ردیف درآمدی ۱۴۰۱۱۸۰ جدول ۵ مربوط به ۳ درصد عوارض موضوع بند (۳) ماده (۱۳) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور و بند «ح» ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت^۱؛
- درج ردیف درآمدی چهار درصد (۴٪) سهم آموزش و پرورش از شهریه دریافتی توسط مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی (موضوع ماده ۲۰ قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی)^۲؛
- اصلاح عنوان ردیف ۷۳۰۰۰۰-۴۶ جدول ۷-۱ و افزوده شدن عبارت «مالیات آستان قدس رضوی» به صدر ماده با توجه به متن ماده ۷۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)؛
- تفکیک ردیف بودجه‌ای «پاداش پایان خدمت بازنشستگان کل کشور» از «پاداش پایان خدمت بازنشستگان آموزش و پرورش» همچون قانون بودجه ۱۴۰۳؛
- تخصیص بخشی از بودجه هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای ردیف «سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی» و «ستاد وزارت آموزش و پرورش» به ردیف «پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش»^۳؛
- اصلاح پیش‌بینی اعتبارات موضوع بند (ب) ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و بند (چ) ماده (۹۲) قانون برنامه هفتم پیشرفت (ایمن و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس از محل دریافت عوارض گاز مصرفی از مشترکان) در ردیف ۷۳۰۰۰۰-۴۹ جدول ۱-۷ (اعتبارات متفرقه اعمال شده)؛
- برگشت ردیف «بازسازی و نوسازی فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی از محل مولدسازی دارایی‌های سازمان» به جدول ۹ لایحه بودجه.

۱. مقدمه

بودجه به‌عنوان مهم‌ترین سند مالی سازمان‌ها از دو وجه دارای اهمیت است. نخست آنکه منابع مالی سازمان را تأمین می‌نماید و از این طریق تحقق بسیاری از اهداف و برنامه‌ها بدان وابسته است و ازسوی دیگر با تخصیص منابع به برنامه‌ها و اهداف مشخص، به‌نوعی موجب جهت‌دهی برنامه‌های سازمان می‌شود. از این رو بررسی دقیق لایحه‌های ارسالی از سوی دولت و انطباق آن با قوانین و سیاست‌های بالادستی امری ضروری و حیاتی در وظایف نظارتی مجلس شورای اسلامی می‌باشد. به‌ویژه آنکه سال ۱۴۰۴ دومین سال اجرای برنامه هفتم پیشرفت می‌باشد و انتظار آن است که بودجه به‌گونه‌ای تنظیم شود که اهداف در نظر گرفته‌شده در برنامه را محقق سازد. از این رو در گزارش پیش‌رو به بررسی جزئیات ردیف‌های بودجه‌ای مرتبط با وزارت آموزش و پرورش و نسبت آن با اسناد بالادستی به‌ویژه برنامه هفتم پیشرفت پرداخته خواهد شد.

۱. برآورد این اعتبارات در لایحه اکنون ۲٫۴ هزار میلیارد تومان می‌باشد که مطابق عملکرد سال‌های گذشته (۱۴ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲) نیست و براساس برآوردهای دریافتی از وزارت آموزش و پرورش حداقل بایستی تا ۵ برابر افزایش یابد.

۲. در صورت عدم لحاظ و پیش‌بینی این درآمدها در اعتبارات اختصاصی کنونی درج شده در جدول ۷، اضافه شدن این ردیف در این مرحله موجب افزایش سقف بودجه می‌شود و در صورت عزم مجلس شورای اسلامی به استقلال این ردیف نیازمند لایحه اصلاحی سقف بودجه می‌باشد.

۳. برآورد نیاز پژوهشگاه آموزش و پرورش برای سال ۱۴۰۳ حداقل ۸۰ میلیارد تومان می‌باشد که در حال حاضر تنها ۸ میلیارد تومان برای آن در نظر گرفته شده است.

۲. کلیات اعتبارات امور آموزش در لایحه بودجه ۱۴۰۴

جدول ۱ گویای اعتبارات امور آموزش در لایحه بودجه ۱۴۰۴ است. بنا به اطلاعات آمده کل بودجه امور آموزش ۶۷۴ هزار میلیارد تومان می‌باشد که نسبت به سال گذشته ۵۳/۹ درصد رشد داشته است. از این میزان ۹۲ درصد اعتبارات هزینه‌ای و ۸ درصد بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است.

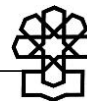
جدول ۱. اعتبارات امور آموزش و فصول ذیل آن در لایحه بودجه ۱۴۰۴ (میلیون ریال)

عنوان	هزینه‌ای		تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع كل	
	قانون ۱۴۰۳	لایحه ۱۴۰۴	تغییر	قانون ۱۴۰۳	لایحه ۱۴۰۴	تغییر	لایحه ۱۴۰۴
كل آموزش	۴.۱۴۷.۴۷۸.۹۶۲	۶.۱۹۵.۳۳۵.۱۳۰	۴۹/۴	۲۳۹.۳۴۸.۸۹۴	۵۵۴.۴۱۸.۹۴۰	۱۳۱/۶	۶.۷۴۹.۷۵۴.۰۷۰
آموزش ابتدایی و پیش‌دبستانی	۱.۰۰۹.۰۱۷.۹۶۹	۱.۴۷۰.۰۶۲.۴۲۵	۴۵/۷	۱۰۸.۱۵۴.۸۸۳	۱۶۲.۲۲۳.۰۴۶	۵۰	۱.۶۳۲.۲۸۵.۴۷۱
آموزش پیش‌دبستانی	۲.۶۴۸.۲۱۰	۴.۹۵۹.۱۴۲	۸۷/۳	-	-	-	۴.۹۵۹.۱۴۲
آموزش ابتدایی	۱.۰۰۶.۳۶۹.۷۵۹	۱.۴۶۵.۱۰۳.۲۸۳	۴۵/۶	۱۰۸.۱۵۴.۸۸۳	۱۶۲.۲۲۳.۰۴۶	۵۰	۱.۶۳۲.۲۸۵.۴۷۱
آموزش متوسطه	۱.۴۶۸.۳۷۵.۸۲۴	۱.۸۷۹.۱۸۴.۰۷۹	۴۸/۲	۳۰.۴۲۳.۳۱۳	۱۷۴.۱۸۳.۰۴۶	۵۶۲۵/۳	۲.۰۵۳.۳۶۷.۱۲۵
آموزش دوره اول متوسطه	۶۷۹.۱۲۶.۱۲۹	۹۸۵.۱۰۶.۹۶۰	۴۵/۰	-	۹۷.۷۷۷.۰۴۵	-	۱.۰۰۲.۸۸۴.۰۰۵
آموزش دوره دوم متوسطه	۵۸۹.۱۱۲.۶۹۵	۸۹۴.۰۷۷.۱۱۹	۵۱/۸	۳۰.۴۲۳.۳۱۳	۷۶.۴۰۶.۰۰۱	۲.۴۱۱/۴	۹۷۰.۴۸۳.۱۲۰
آموزش عالی (دوره سوم)	۶۸۴.۳۸۷.۰۹۱	۹۹۰.۱۱۹.۲۹۳	۴۴/۷	۸۳.۹۰۳.۶۱۰	۱۵۷.۱۸۲.۴۶۷	۸۷/۳	۱.۱۴۷.۳۰۱.۷۶۰
آموزش سطح‌بندی نشده	۳۸.۷۳۴.۶۷۲	۵۹.۰۰۳.۱۴۷	۵۲/۳	۳.۲۰۶.۶۴۵	۵.۱۹۰.۰۰۰	۶۱/۹	۶۴.۱۹۳.۱۴۷
آموزش وابسته به آموزش	۱۷۱.۰۹۱.۲۸۷	۳۷۴.۶۷۵.۳۹۷	۱۱۹/۰	۴۲۵.۷۵۷	۴۹۰.۰۰۰	۱۵/۱	۳۷۵.۱۶۵.۳۹۷
تحقیق و توسعه در آموزش	۱۱۶.۹۹۴.۶۹۴	۲۷۱.۳۵۱.۷۷۲	۱۳۱/۹	۷.۳۳۴.۳۶۲	۱۰.۲۷۷.۳۶۹	۴۰/۱	۲۸۱.۶۲۹.۱۴۱
آموزش طبقه‌بندی نشده در جای دیگر	۸۵۸.۸۷۷.۴۲۵	۱.۱۵۰.۹۳۹.۰۱۷	۳۴/۰	۳۳.۲۸۱.۳۲۳	۴۴.۸۷۳.۰۱۲	۳۴/۸	۱.۱۹۵.۸۱۲.۰۲۹

اعتبارات فصول آموزش و پرورش (مجموع اعتبارات آموزش پیش‌دبستانی، ابتدایی و متوسطه) که حدوداً ۳۶۸ هزار میلیارد تومان می‌باشد، ۵۴/۶ درصد از کل بودجه امر آموزش و ۶/۸۴٪ کل بودجه عمومی دولت است. نکته قابل توجه رشد ۵۰ برابری اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در آموزش متوسطه است.

۳. نمایی از کلیات ردیف‌های اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴

بر اساس ردیف‌های مندرج در لایحه بودجه ۱۴۰۴ اعتبارات وزارت آموزش و پرورش (اعم از جدول ۷ و جدول ۹) مجموعاً ۴۷۵ هزار میلیارد تومان است که به معنای رشد ۶۷/۸۳ درصدی اعتبارات وزارت آموزش و پرورش نسبت به قانون ۱۴۰۳ [۱] می‌باشد. با این میزان از اعتبارات، سهم وزارت آموزش و پرورش از مصارف بودجه عمومی دولت ۸/۸۲ درصد می‌باشد. در سال ۱۴۰۳ این سهم ۹/۹۸ و در سال ۱۴۰۲ نیز ۱۰/۵۷ بوده است. در مقایسه این سهم نسبت به سال‌های گذشته بایستی دقت داشت که در لایحه بودجه ۱۴۰۴ جمع مصارف بودجه عمومی دولت به علت یکپارچه‌سازی و لحاظ شدن برخی اعتبارات در سقف بودجه که در سال‌های پیش بیان نمی‌شده (فرابودجه)، بسیار متفاوت و ۸۹/۷۸ درصد بیشتر از سال ۱۴۰۳ است؛ به همین دلیل اعتبارات وزارت آموزش و پرورش با وجود افزایش خوبی که داشته‌اند اما سهم آن از مصارف بودجه عمومی دولت کاهشی بوده است. واقعی شدن بودجه عمومی دولت همچنین گویای آن است که در سال‌های گذشته سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت، کمتر از مقادیر محاسبه شده بوده است.

جدول ۲. نمایی کلی از اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴ (میلیون ریال)

عنوان	قانون ۱۴۰۳	لایحه ۱۴۰۴	میزان تغییر
مصارف بودجه عمومی دولت	۲۸.۳۷۱.۴۰۰.۰۰۰	۵۳.۸۴۴.۵۵۰.۰۰۰	۸۹/۷۸
اعتبارات وزارت آموزش و پرورش (جدول ۷ ب)	۲.۶۰۵.۹۷۳.۲۰۸	۳.۹۶۳.۲۴۴.۹۱۷	۵۲/۰۸
اعتبارات ردیف‌های متفرقه انتقال نایافته (جدول ۹)	۲۲۵.۰۰۰.۲۰۰۰	۷۸۸.۰۱۰.۰۰۰	۲۵۰/۲۲
مجموع اعتبارات وزارت آموزش و پرورش	۲.۸۳۰.۹۷۵.۲۰۸	۴.۷۵۱.۲۵۴.۹۱۷	۶۷/۸۳
سهم اعتبارات آموزش و پرورش از مصارف بودجه عمومی دولت	۹/۹۸	۸/۸۲	-۱/۱۶

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴.

با وجود افزایش قابل توجه بودجه وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴ اما همچنان این اعتبارات نسبت به نیازهای واقعی آموزش و پرورش که بر اساس برآورد این وزارتخانه (جدول پیوست ۲) به میزان ۷.۹۵۶.۸۹۳.۳۸۸ میلیون ریال (۷۹۵ هزار میلیارد تومان) می‌باشد، اختلاف دارد.

۴. تفکیک اعتبارات تملک‌دارایی سرمایه‌ای و هزینه‌ای آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴

اعتبارات وزارت آموزش و پرورش به تفکیک تملک‌دارایی سرمایه‌ای و هزینه‌ای با صرف در نظر گرفتن اعتبارات جدول ۷ ب لایحه بودجه، در جدول ۳ گزارش شده است. در لایحه ۱۴۰۴ درآمدهای اختصاصی به تفکیک ذیل اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی سرمایه‌ای در نظر گرفته شده است که در جدول ۳ به جهت امکان قیاس با قانون بودجه ۱۴۰۴ این درآمدها در مجموع اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی سرمایه‌ای نیامده و به صورت جداگانه در نظر گرفته شده و بررسی درآمدها به تفکیک هزینه‌ای و تملک به بخش ۴ موكول شده است.

اطلاعات آمده در جدول ۳ نشان می‌دهد که اعتبارات هزینه‌ای این وزارتخانه ۴۷ درصد و اعتبارات تملک‌دارایی سرمایه‌ای ۱۵۶ درصد رشد داشته است و سهم اعتبارات هزینه‌ای از اعتبارات کل ۸۹/۰۴ درصد و سهم اعتبارات تملک‌دارایی سرمایه‌ای ۹/۲۶ درصد است. در لایحه ۱۴۰۴ تلاش شده است که علاوه بر افزایش چشمگیر بودجه تملک‌دارایی سرمایه‌ای، سهم این اعتبارات در مجموع اعتبارات آموزش و پرورش نیز افزایش قابل توجهی داشته باشد. این مسئله را می‌توان از اهتمام دولت به ساخت مدارس در سراسر کشور دانست.

جدول ۳. تفکیک اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در جدول ۷ ب لایحه بودجه ۱۴۰۴ (میلیون ریال)

عنوان	قانون ۱۴۰۳		لایحه ۱۴۰۴		میزان تغییر ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۳
	میزان	سهم از کل	میزان	سهم از کل	
اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش	۲.۴۰۸.۳۵۷.۷۵۶	۹۲/۴۲	۳.۵۲۸.۹۸۶.۷۰۱	۸۹/۰۴	۴۷
اعتبارات تملک‌دارایی سرمایه‌ای وزارت آموزش و پرورش	۱۴۳.۲۱۹.۸۱۵	۵/۴۹	۳۶۶.۹۶۶.۷۱۶	۹/۲۶	۱۵۶
مجموع اعتبارات اختصاصی وزارت آموزش و پرورش	۵۴.۳۹۵.۶۳۷	۲/۰۹	۶۷.۲۹۱.۵۰۰	۱/۷	۲۳/۷۱
کل اعتبارات جدول ۷ ب	۲.۶۰۵.۹۷۳.۲۰۸	۱۰۰	۳.۹۶۳.۲۴۴.۹۱۷	۱۰۰	۵۲/۰۸

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴

اما با در نظر گرفتن جمع اعتبارات جدول ۷ ب و جدول ۹ (اعتبارات متفرقه انتقال نیافته) لایحه وضعیت تفکیک بودجه‌ها متفاوت می‌شود. آنطور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود به دلیل اعتباراتی که برای پرداخت پاداش پایان خدمت بازنشستگان و مطالبات ناشی از اجرای قانون نظام رتبه‌بندی معلمان دیده شده‌است، باز هم سهم بودجه‌های هزینه‌ای بیش از ۹۰ درصد می‌شود و سهم اعتبارات تملک‌داری سرمایه‌ای به ۷/۷۴ درصد کاهش می‌یابد. این بدین معناست که هر چند دولت در پی افزایش سهم بودجه‌های غیرپرسنلی در بودجه وزارت آموزش و پرورش است اما مطالبات و بدهی‌های انباشته شده در این وزارت‌خانه سد جدی در برابر این سیاست است.

جدول ۴. تفکیک اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در جدول ۷ ب و ۹ لایحه بودجه ۱۴۰۴ (میلیون ریال)

عنوان	قانون ۱۴۰۳		لایحه ۱۴۰۴		میزان تغییر ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۳
	میزان	سهم از کل	میزان	سهم از کل	
اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش	۲.۶۳۳.۸۵۷.۷۵۶	۹۳/۰۲	۴.۳۱۵.۹۹۶.۷۰۱	۹۰/۸۴	۶۳/۸۷
اعتبارات تملک‌داری سرمایه‌ای وزارت آموزش و پرورش	۱۴۳.۲۲۱.۸۱۵	۵/۰۶	۳۶۷.۹۶۶.۷۱۶	۷/۷۴	۱۵۶/۹۲
مجموع اعتبارات اختصاصی وزارت آموزش و پرورش	۵۴.۳۹۵.۶۳۷	۱/۹۲	۶۷.۳۹۱.۵۰۰	۱/۴۲	۲۳/۷۱
کل اعتبارات جدول ۷ ب و جدول ۹	۲.۸۲۱.۴۷۵.۲۰۸	۱۰۰	۴.۷۵۱.۲۵۴.۹۱۷	۱۰۰	۶۷/۸۰

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴.

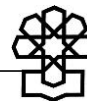
۵. بررسی اعتبارات اختصاصی دستگاه‌های ذیل وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴

در جدول ۷ ب لایحه بودجه ۱۴۰۴ درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های ذیل وزارت آموزش و پرورش به تفکیک هزینه‌ای و تملک‌داری سرمایه‌ای آمده که جزئیات آن در جدول ۵ قابل مشاهده است. بر اساس این اطلاعات اعتبارات اختصاصی ستاد وزارت آموزش و پرورش با کاهش ۲۹/۷۲ درصدی مواجه بوده است که به نظر می‌رسد به دلیل کسر اعتبارات جدول ۱۲ بودجه با موضوع یک درصد اعتبارات شرکت هاست است که در قانون سال ۱۴۰۳ در مجموع درآمدهای اختصاصی لحاظ شده بود و در لایحه ۱۴۰۴ اعتباری برای این حوزه تعیین نشده است.

(میلیون ریال)

جدول ۵. اعتبارات اختصاصی آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴

نام دستگاه	قانون ۱۴۰۳	لایحه ۱۴۰۴			درصد تغییر	سهم درآمد اختصاصی از کل بودجه دستگاه	
		هزینه‌ای	تملک‌داری	جمع		قانون ۱۴۰۳	لایحه ۱۴۰۴
ستاد وزارت آموزش و پرورش	۹.۷۳۹.۰۹۱	۵.۳۵۹.۰۰۰	۱.۴۸۶.۰۰۰	۶.۸۴۵.۰۰۰	-۲۹/۷۲	۱۱/۹۱	۸/۱۸
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	۷۶۲.۰۰۰	۸۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰	۳۱/۲۳	۴/۲۹	۲/۷۱
سازمان مدارس غیردولتی و مراکز توسعه مشارکت‌های مردمی	۶۰۰.۰۰۰	۱.۰۸۰.۰۰۰	۲۷۰.۰۰۰	۱.۳۵۰.۰۰۰	۱۲۵	۲۰/۲۴	۲۸/۱۴
سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان	۴۶۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰	۲۰۰.۰۰۰	۸۰۰.۰۰۰	۷۳/۹۱	۲۱/۸۷	۱۸/۶۶
دانشگاه شهید رجایی	۱.۸۳۶.۳۶۴	۳.۳۵۷.۰۰۰	-	۳.۳۵۷.۰۰۰	۸۲/۸۱	۳۲/۲۰	۲۳/۳۰
باشگاه دانش پژوهان جوان	-	۲۱۰.۰۰۰	-	۲۱۰.۰۰۰	-	-	۱۱/۱۱

سهم درآمد اختصاصی از کل بودجه دستگاه	قانون ۱۴۰۳	قانون ۱۴۰۴	درصد تغییر	لایحه ۱۴۰۴			قانون ۱۴۰۳	نام دستگاه
				جمع	تملك دارایی	هزینه‌ای		
۷/۶۸	۶/۹۹	۳۳/۳۳	۲۰۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک	
۵۵/۳۷	۵۲/۳۱	۴۶/۳۸	۵۰,۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۵۰۰,۰۰۰	۳۴,۵۰۰,۰۰۰	دانشگاه فرهنگیان	
۱۸/۱۱	۱۹/۶۶	۳۸/۱۳	۲,۶۴۹,۵۰۰	۵۳۰,۰۰۰	۲,۱۱۹,۵۰۰	۱,۹۱۸,۱۸۲	سازمان آموزش و پرورش استثنائی	
۸/۶۳	۳/۷۳	۱۹۲/۳۱	۳۸۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۲۶۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰	نهضت سواد آموزی	
۰	۲۸/۸۴	-۱۰۰	-	-	-	۴,۳۰۰,۰۰۰	شرکت سهامی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴

نکته قابل توجه دیگر سهم حدود ۵۵ درصدی درآمدهای اختصاصی در بودجه دانشگاه فرهنگیان است که این درآمد در واقع همان کسر ۴۵٪ از حقوق دانشجومعلمانی می‌باشد. این در حالی است که مطابق رأی شماره ۱۹۱۹۱۲۶ مورخ ۱۴۰۲/۷/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بنا بر اصلاح شیوه کنونی کسر از حقوق بوده و اگر بنا بر اعمال این حکم بود، می‌بایست برخلاف رویه‌های سابق سهم درآمد اختصاصی دانشگاه فرهنگیان در بودجه کاهش یابد و مابه‌التفاوتی که از اصلاح کسر ۴۵٪ از حقوق ایجاد می‌شد از محل بودجه عمومی دولت تأمین شود. با وضعیت موجود لایحه اما به نظر می‌رسد شیوه سابق کسر از حقوق همچنان پا برجا مانده است و بخش عمده بودجه دانشگاه فرهنگیان از این محل خواهد بود.

این مسئله در خصوص دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی نیز به همین صورت است. درآمدهای این دانشگاه ۸۲/۸۱ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است و سهم درآمدهای اختصاصی در کل بودجه این دانشگاه افزایش ۱۰ درصدی داشته و از ۲۳/۳۰ درصد به ۳۳/۲۰ درصد است.

مسئله دیگری که در تحلیل درآمدهای اختصاصی به چشم می‌آید، افزایش ۱۲۵ درصدی اعتبارات اختصاصی سازمان مدارس غیردولتی و مراکز توسعه مشارکت‌های مردمی است که موجب شده سهم اعتبارات اختصاصی این سازمان در بودجه آن از ۲۰/۲۴ به ۳۸/۱۴ برسد. به‌ویژه آنکه بررسی ردیف بودجه دستگاه‌های ذیل وزارت آموزش و پرورش (جدول ۱ پیوست) نشان می‌دهد که بودجه هزینه‌ای این سازمان با ۱۱ درصد کاهش همراه بوده است. در واقع دولت ضمن کاستن از بودجه هزینه‌ای این سازمان از محل منابع عمومی دولت، اعتبارات اختصاصی آن را افزایش داده است.

اعتبارات سازمان نهضت سوادآموزی نیز در مجموع ۱۹۲/۳۱ درصد افزایش داشته است که احتمالاً به دلیل مأموریت‌های این سازمان در آموزش همگانی با تصویب بند ب ماده ۹۱ قانون برنامه هفتم پیشرفت^۱ [۲] می‌باشد.

نکته قابل توجه دیگر آنکه کاهش ۲۹/۷۲ درصدی درآمدهای اختصاصی ستاد وزارت آموزش و پرورش در واقع به دلیل تغییراتی است که در پی اصلاح جدول ۱۲ قانون بودجه ۱۴۰۳ در اواسط سال جاری به وجود آمد و این اعتبارات تقریباً به حدود یک‌نهم کاهش یافت اما اعداد جدول ۱۲ به تبع آن اصلاح نشده است. به بیان دیگر اعتبار اختصاصی سال

۱. بند ب ماده ۹۱ قانون برنامه هفتم پیشرفت: ب- وزارت آموزش و پرورش مکلف است ظرف شش-ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون، اقدام قانونی لازم را برای بازنگری در اساسنامه نهضت سوادآموزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۲/۳/۳ با هدف ریشه‌کنی کامل بی‌سوادی مطلق و توسعه و تعمیق سواد در جهت ارتقای سواد عمومی جامعه مبتنی بر مفاهیم جدید و آموزش مستمر همگانی انجام دهد.

گذشته ستاد وزارت آموزش و پرورش غیرواقعی است و از این حیث مغایر جزء ق بند ۳ سیاست‌های کلی برنامه پنج ساله هفتم مبنی بر واقعی کردن منابع و مدیریت مصارف دولت و اجتناب از کسر بودجه^۱ [۳] است.

۶. تحلیلی بر اعتبارات دستگاه‌های ذیل وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴

اعتبارات دستگاه‌های ذیل وزارت آموزش و پرورش مستخرج از جدول ۷ ب لایحه بودجه ۱۴۰۴ در جدول شماره ۱ پیوست این گزارش مشاهده می‌شود. مجموع این اعتبارات ۳,۹۶۳,۲۴۴,۹۱۷ میلیون ریال می‌باشد که نسبت به نیازهای واقعی آموزش و پرورش که بر اساس برآورد این وزارت‌خانه (پیوست ۲) به میزان ۷.۳۴۳.۱۱۵.۳۸۸ میلیون ریال (۷۳۴ هزار میلیارد تومان) می‌باشد، اختلاف حدود ۴۶ درصدی دارد. واکاوی تقسیم اعتبارات گویای مواردی است که در ادامه بدان‌ها پرداخته می‌شود.

۱-۶. افزایش اعتبارات سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور

بر اساس اطلاعات آمده در جدول ۱ پیوست این گزارش، بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس از حدود ۱۱.۸ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۳ به ۳۲.۹ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۴ رسیده که به معنای رشد ۱۷۷ درصدی (۲۱۱.۰۲۲.۶۸۷ میلیون ریال) آن است. عمده این رشد چشم‌گیر به دلیل مصوبات قانون برنامه هفتم پیشرفت می‌باشد و البته یک نکته مهم در این رشد آن است که در سال‌های گذشته برخی از ردیف‌های بودجه‌ای مرتبط با سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور به صورت غیرشفاف در بودجه قید می‌شد و در سال جاری اولاً این اعداد پیش‌بینی و شفاف شده‌اند و ثانیاً از سایر جداول به جدول ۱-۷ (متفرقه اعمال شده) منتقل شده‌اند و در نتیجه خود را در سرجمع اعتبارات جدول ۷ نشان می‌دهند. بخشی از این اعتبارات که از جدول ۱-۷ لایحه بودجه ۱۴۰۴ استخراج شده‌اند، در جدول ذیل گزارش شده‌است.

جدول ۶. اعتبارات سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور احصا شده از جدول ۱-۷ (میلیون ریال)

ردیف	موضوع	اعتبار تملک دارایی سرمایه‌ای در لایحه ۱۴۰۴
۷۳۰۰۰۰-۴۵	عوارض کالاهای آسیب رسان موضوع بند (ت) ماده (۱۶) قانون بودجه	۶.۰۰۰.۰۰۰
۷۳۰۰۰۰-۴۶	توسعه عدالت آموزشی، نوسازی و مقاوم‌سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی از محل وصول مالیات بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان امام (ره) (ماده ۷۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲)	۱۳.۰۰۰.۰۰۰
۷۳۰۰۰۰-۴۷	اعتبار موضوع بند (ث) ماده (۷۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت (۰.۲۷ درصد از کل ۹٪ مالیات بر ارزش افزوده)	۴۹.۰۵۳.۰۰۰

۱. اصلاح ساختار بودجه دولت از طریق: احصاء و شفاف سازی بدهی‌ها و تعهدات عمومی دولت و مدیریت و تأدیه بدهی‌ها. واقعی کردن منابع و مدیریت مصارف دولت و اجتناب از کسر بودجه. تعیین تکلیف طرح‌های عمرانی نیمه تمام با واگذاری از طریق مشارکت دادن بخش‌های خصوصی و عمومی غیردولتی در طرح‌های عمرانی انتفاعی. شفاف سازی و ضابطه‌مند نمودن درآمدها و هزینه‌های شرکت نفت و سایر شرکت‌های دولتی در بودجه.

اعتبار تملک دارایی سرمایه‌ای در لایحه ۱۴۰۴	موضوع	ردیف
۱۵۱.۱۶۰.۰۰۰	اعتبارات جز (۱) بند (ت) ماده (۹۲) قانون برنامه هفتم توسعه (موضوع دو دهم واحد درصد از محل مالیات بر ارزش افزوده بازسازی و مقاوم‌سازی و تأمین تجهیزات آموزشی مدارس و دانشگاه‌ها)	۷۳۰۰۰۰-۴۸
۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰	اعتبارات موضوع بند (ب) ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و بند (چ) ماده (۹۲) قانون برنامه هفتم پیشرفت (ایمن و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس از محل دریافت عوارض گاز مصرفی از مشترکان)	۷۳۰۰۰۰-۴۹
۲۱.۷۵۰.۰۰۰	کاهش مصرف دخانیات و پیشگیری و درمان بیماری‌های ناشی از آن و توسعه اماکن ورزشی از محل عوارض و مالیات سیگار موضوع جزء (۱) بند (ح) ماده (۷۳) قانون برنامه هفتم	۷۳۰۰۰۰-۵۰
۲۶۰.۹۶۳.۰۰۰	جمع کل	

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴.

به‌عنوان مثال اعتبارات موضوع بند (ب) ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) [۴] در قانون سال ۱۴۰۳ در جدول ۹ (متفرقه اعمال نشده) و به صورت غیر شفاف (۱.۰۰۰) مشخص شده بود که در لایحه ۱۴۰۴ با تخمین ۲ هزار میلیارد تومان در جدول ۱-۷ قید شده است. این در حالی است که گزارش عملکرد دریافتی از سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس نشان می‌دهد که عملکرد این ماده بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۲ (با سهم ۵۰ درصدی آموزش و پرورش) حدوداً ۵/۵ هزار میلیارد تومان و تا پایان سال ۱۴۰۳ (با سهم ۴۰ درصدی) حدود ۴/۸ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود. در واقع سقف ۲ هزار میلیاردی برآورد شده در جدول ۱-۷ لایحه بودجه ۱۴۰۴ موجب کاهش سهم آموزش و پرورش از این محل خواهد شد که لطمه‌ای جبران ناپذیر به تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس است.

نکته‌ای دیگر در جدول فوق آن است که در موضوع ردیف ۴۶-۷۳۰۰۰۰ که منبعت شده از ماده ۷۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)^۱ است، نیاز می‌باشد مطابق متن قانون «مالیات آستان قدس رضوی» نیز به صدر ماده افزوده شود.

۲-۶. چالش‌های ردیف‌های مستقل شده و تازه اضافه شده به جدول ۷

در قانون بودجه ۱۴۰۳ تحت عنوان «جدول متفرقه - د - ایجاد ردیف اعتباری مستقل در جدول شماره (۷)» برخی از ردیف‌های اعتباری دستگاه‌ها و برنامه‌های مرتبط با وزارت آموزش و پرورش مستقل شد که در لایحه بودجه ۱۴۰۴ نیز این موارد برای نخستین بار به صورت مستقل آمده‌اند. این موارد در جدول ذیل گزارش شده‌اند.

^۱ به‌منظور برقراری عدالت آموزشی و اجرای اصل سی‌ام (۲۰) قانون اساسی و تجهیز کلیه آموزشگاه‌های آموزش و پرورش با اولویت مناطق محروم و روستاها، آستان قدس رضوی و آن دسته از مؤسسات و بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان امام و سایر دستگاه‌های اجرایی که تا زمان تصویب این قانون مالیات پرداخت نکرده‌اند، به استثنای مواردی که اذن ولی فقیه وجود دارد موظف به پرداخت مالیات مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده می‌باشند، منابع حاصله صرفاً جهت توسعه عدالت آموزشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد تا براساس آیین‌نامه‌ای که به این منظور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، هزینه نماید.

(میلیون ریال)

جدول ۷. ردیف‌های تازه افزوده شده به جدول ۷ لایحه بودجه

ردیف	عنوان	اعتبار هزینه‌ای	اعتبار تملک‌داری سرمایه‌ای	جمع اعتبارات
۱۲۷۵۴۶	بهداشت، سلامت و تربیت‌بدنی مدارس	۱۹.۲۵۰.۰۰۰	--	۱۹.۲۵۰.۰۰۰
۱۲۷۵۴۷	سنجش، ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	۳۰۵.۰۰۰	--	۳۰۵.۰۰۰
۱۲۷۸۵۰	پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش	۸۴.۰۰۰	--	۸۴.۰۰۰

مأخذ: لایحه بودجه ۱۴۰۴

این استقلال ردیف‌ها شاید در نگاه اول مثبت ارزیابی شود اما به دلیل کم‌برآوردی اعتبار و عدم لحاظ دقیق هزینه‌ها می‌تواند در نهایت به تضعیف برنامه و دستگاه منجر شود. به‌عنوان مثال ردیف بودجه پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش در حالی از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی منفک شده که نه تنها اعتباراتش نسبت به سال گذشته به میزان تورم و افزایش حقوق و دستمزد، رشد نکرده بلکه با وجود مشکلات و چالش‌های ناشی از نایمن بودن ساختمان هیچ‌گونه بودجه تملک‌داری سرمایه‌ای نیز برای آن در نظر گرفته نشده است. این با وجود آن است که بودجه سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی حدود ۱۰۷ درصد رشد داشته است! برآورد آموزش و پرورش آن بوده است که برای پژوهشگاه آموزش و پرورش در سال آتی حداقل به میزان ۸۹۷.۰۰۰ میلیون ریال (۸۹ میلیارد تومان) اعتبار مورد نیاز می‌باشد.

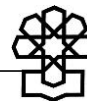
۳-۶. کم‌برآوردی اعتبارات ادارات کل استان‌ها

اعتبارات ادارات کل استان‌ها که در واقع عمده آن حقوق و دستمزد معلمان سراسر کشور می‌باشد در لایحه بودجه ۱۴۰۴ با افزایش ۴۷ درصدی به ۳۲۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. این در حالی می‌باشد که برآورد وزارت آموزش و پرورش برای این ردیف در سال آتی حداقل ۴۷۶ هزار میلیارد تومان بوده است. این کم‌برآوردی گویای آن است که در سال آتی نیز همچون سال‌های گذشته پرداخت حقوق و دستمزد فرهنگیان و هزینه‌های ادارات کل استان‌ها و مدارس سراسر کشور به‌ویژه در ماه‌های انتهایی سال با مشکل و چالش مواجه بوده و نیازمند تخصیص مازاد و مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا برای تخصیص بالاتر از اختیارات سازمان برنامه و بودجه خواهیم بود.

۴-۶. کاهش و چندپارگی اعتبارات فعالیت‌های پرورشی

اطلاعات جدول ۷ ب لایحه بودجه ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که اعتبارات «فعالیت‌های پرورشی و امور تربیتی دانش‌آموزان» با کاهش ۲۳ درصدی نسبت به سال گذشته از ۱۵.۲۰۱.۲۳۲ میلیون ریال (۱.۵ هزار میلیارد تومان) به ۱۱.۷۵۰.۰۰۰ میلیون ریال (۱.۱ هزار میلیارد تومان) رسیده است با این حساب سرانه فعالیت‌های پرورشی هر دانش‌آموز با احتساب جمعیت ۱۳.۵۱۳.۸۰۱ دانش‌آموزان مدارس دولتی به میزان ۸۶.۹۴۸ تومان خواهد بود.

البته به نظر می‌رسد این کاهش به دلیل آن است که سازمان برنامه و بودجه اعتبارات طرح تأمین سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان و پیشگیری و مقابله به هنگام و مؤثر با آسیب‌های اجتماعی (نماد) را که تکلیف بند ب ماده ۹۲

قانون برنامه هفتم پیشرفت^۱ می‌باشد، به‌نوعی مشترک با این ردیف دیده است. اعتبارات این طرح در جدول ۹ (متفرقه انتقال نیافته) لایحه بودجه به میزان ۱ هزار میلیارد تومان دیده شده‌است.

۵-۶. کم‌برآوردی پرداخت سهم دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان

براساس تبصره بند ۳ ماده ۸۸ قانون برنامه هفتم پیشرفت دولت مکلف بوده است که نسبت به تأدیه دیون قانونی حسابرسی شده خود به صندوق ذخیره فرهنگیان اقدام قانونی به‌عمل آورد. مطابق اعلام صندوق ذخیره فرهنگیان این دیون تا ۱۴۰۳/۶/۳۱ به شرح جدول ذیل است:

جدول ۸. وضعیت مختصر گردش مالی صندوق ذخیره فرهنگیان و بدهی دولت از ابتدا تا ۱۴۰۳/۶/۳۱

واریزی اعضا به صندوق	واریزی دولت	بدهی دولت
۹۳ هزار میلیارد ریال	۱۳ هزار میلیارد ریال	۷۸ هزار میلیارد ریال

مأخذ: اخذ شده از صندوق ذخیره فرهنگیان

براساس این جدول بدهی دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان ۷۸ هزار میلیارد ریال معادل ۷ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان می‌باشد. در حالی که در لایحه بودجه ۱۴۰۴ تنها ۲۰ میلیارد تومان با عنوان «کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان پس از تصویب اساسنامه» دیده شده‌است.

نکته مهم دیگر در این خصوص آن است که پس از تکلیف دولت به وزارت آموزش و پرورش در قالب بند ک تبصره ۱۲ قانون بودجه ۱۴۰۰^۲ جهت تصویب اساسنامه صندوق، در عنوان ردیف بودجه «کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان» عبارت «پس از تصویب اساسنامه» اضافه شد؛ و از آن سال با توجه به عدم تصویب اساسنامه صندوق، سازمان برنامه و بودجه تکلیفی بر خود جهت پرداخت کمک به صندوق را تقبل نمی‌کند. اکنون نیز با وجود تکلیف مجدد برنامه هفتم پیشرفت به تصویب اساسنامه صندوق و پرداخت دیون انباشته آن در تبصره بند ۳ ماده ۸۸، عملاً به دلیل استنکاف وزارت آموزش و پرورش از اصلاح و تصویب اساسنامه، امکان پرداخت مطالبات فرهنگیان وجود ندارد و در صورت تداوم استنکاف، فرهنگیان در سال آتی نیز از کمک‌های دولت به صندوق محروم خواهند ماند.

جدول ۹. ردیف بودجه‌ای «کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان» از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۳ (میلیون ریال)

سال	عنوان ردیف ۱۲۷۵۴۱	میزان اعتبار هزینه‌ای
۱۳۹۹	وزارت آموزش و پرورش - کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان	۵۹۸.۵۰۰
۱۴۰۰	وزارت آموزش و پرورش - کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان پس از تصویب اساسنامه	۵۹۸.۵۰۰
۱۴۰۱	وزارت آموزش و پرورش - کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان پس از تصویب اساسنامه	۵۳۸.۶۵۰
۱۴۰۲	وزارت آموزش و پرورش - کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان پس از تصویب اساسنامه	۶۰۰.۰۰۰
۱۴۰۳	وزارت آموزش و پرورش - کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان پس از تصویب اساسنامه	۱۷۶.۰۰۰

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴

۱. بند ب ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت؛ سازمان مکلف است به‌منظور تأمین سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان و پیشگیری و مقابله به‌هنگام و مؤثر با آسیب‌های اجتماعی و رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان، با استفاده از ظرفیت‌های قانونی در اختیار از جمله ظرفیت‌های سازمان‌ها و نهادهای متولی، اعم از وزارت کشور، سازمان‌های بهزیستی کشور و صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، شورای اجتماعی کشور و دستگاه‌های درمانی، حمایتی، انتظامی، قضائی، فرهنگی، ورزشی و تربیتی و تجمیع منابع قابل اختصاص برای این امر اقدام نماید.

۷. تحلیل اعتبارات آمده در جدول ۹ (اعتبارات متفرقه انتقال نیافته) در لایحه بودجه ۱۴۰۴

در جدول (۱۰) اعتبارات متفرقه انتقال نیافته مرتبط با وزارت آموزش و پرورش از جدول ۹ لایحه بودجه ۱۴۰۴ و در جدول (۱۰) اعتبارات متفرقه انتقال نیافته مرتبط با وزارت آموزش و پرورش در قانون بودجه ۱۴۰۳ استخراج و گزارش شده است.

جدول ۱۰. اعتبارات جدول ۹ لایحه بودجه ۱۴۰۴ (متفرقه انتقال نیافته) (میلیون ریال)

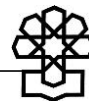
ردیف	عنوان اعتبارات ردیف‌های جدول ۹ بودجه لایحه بودجه ۱۴۰۴	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل
۵۲۰۰۱۰	یارانه شیر مدارس در مناطق کم برخوردار	۶۰.۰۰۰.۰۰۰	۰	۶۰.۰۰۰.۰۰۰
۵۳۰۰۳۷	وزارت آموزش و پرورش - حمایت از طرح‌های تولید، دانش بنیان، فناوری و واحدهای خلاق	۱۰.۰۰۰	۰	۱۰.۰۰۰
۵۳۰۰۵۴	اعتبارات خرید سه دستگاه خودرو از انواع سواری، دو اتاق (کابین) و مینی‌بوس از محل درآمد حقوق ورودی خودرو برای هر یک از ادارات، مناطق و دستگاه‌های وابسته به وزارت آموزش و پرورش در سطوح ملی، استانی، شهرستانی و منطقه‌ای موضوع بند (ج) تبصره (۸)	۰	۱.۰۰۰.۰۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰
۵۵۰۰۱۹	پاداش پایان خدمت بازنشستگان	۶۲۰.۰۰۰.۰۰۰	۰	۶۲۰.۰۰۰.۰۰۰
۵۵۰۰۵۲	مطالبات بازنشستگان فرهنگی ۱۴۰۰/۶/۳۱ تا ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ ناشی از اجرای قانون نظام رتبه بندی معلمان مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۱۵	۹۷.۰۰۰.۰۰۰	۰	۹۷.۰۰۰.۰۰۰
۵۵۰۰۹۸	تامین سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان و پیشگیری و مقابله به هنگام و موثر با آسیب‌های اجتماعی (نماد)	۱۰.۰۰۰.۰۰۰	۰	۱۰.۰۰۰.۰۰۰
	جمع	۷۸۷.۰۱۰.۰۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰	۷۸۸.۰۱۰.۰۰۰

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴

جدول ۱۱. اعتبارات جدول ۹ قانون بودجه ۱۴۰۳ (متفرقه انتقال نیافته) (میلیون ریال)

ردیف	عنوان اعتبارات ردیف‌های جدول ۹ بودجه قانون ۱۴۰۳	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	جمع کل
۵۳۰۰۱۵	تامین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس از محل دریافت عوارض گاز مصرفی از مشترکان	۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۵۳۰۰۵۱	بازسازی و نوسازی فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی از محل مولدسازی دارایی‌های سازمان	۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۵۵۰۱۱۲	وزارت آموزش و پرورش - مؤسسه منادی تربیت	۵۰۰۰۰۰	۰	۵۰۰۰۰۰
۵۵۰۱۰۴	یارانه کاغذ کتب درسی	۵۰۰۰۰۰۰	۰	۵۰۰۰۰۰۰
۵۵۰۰۲۱	وزارت آموزش و پرورش - پاداش پایان خدمت بازنشستگان ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها	۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰	۰	۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰
	جمع	۲۲۵۵.۰۰۰۰۰	۲۰۰۰	۲۲۵۵.۰۲۰۰۰

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴

۱-۷. اعتبارات توزیع شیر در مدارس

اعتبارات یارانه شیر مدارس نشان می‌دهد که در سال آتی دولت عزم آن را دارد که به شکلی جدی توزیع شیر در مدارس مناطق کم‌برخوردار را دنبال نماید. به جهت تقریب به ذهن اگر هر پاکت شیر 200 میلی‌لیتر را با اعمال تخفیف بر قیمت موجود در بازار به دلیل خرید عمده و هزینه‌های توزیع آن حدود ۱۰ هزار تومان در نظر بگیریم، با اعتبار در نظر گرفته شده، می‌توان حدود ۶۰۰ میلیون پاکت شیر تهیه کرد که در صورت توزیع سه بار در هفته حدود ۶/۵ میلیون دانش‌آموز (تقریباً ۵۰ درصد دانش‌آموزان مدارس دولتی) را پوشش می‌دهد. با این محاسبه به نظر می‌رسد که بایستی شاخص‌گذاری مناطق تحت پوشش برای توزیع شیر را از صرف «مناطق کم‌برخوردار» جزئی‌تر و دقیق‌تر کرد. به‌ویژه آنکه مناطق کم‌برخوردار معیار مناسبی برای توزیع شیر نمی‌باشد و چه بسا دانش‌آموزان نیازمندی وجود دارند که در مناطق کم‌برخوردار به مدرسه نمی‌روند.

۲-۷. اعتبارات خرید خودرو

مجموع اعتبار در نظر گرفته شده برای بند ج تبصره ۸ قانون بودجه ۱۴۰۴ در خصوص خرید سه دستگاه خودرو از انواع سواری، دو اتاق (کابین) و مینی‌بوس ۱ هزار میلیارد تومان می‌باشد. در حالی که برای فهم بهتر اگر قیمت هر مینی‌بوس را به صورت حداقلی به میزان ۴ میلیارد تومان، سواری را به میزان ۸۰۰ میلیون تومان و دو اتاق (کابین) را حدوداً ۱ میلیارد تومان^۱ در نظر بگیریم، مجموعاً برای هر یک از واحدهای قید شده در متن قانون نیازمند ۵ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان اعتبار می‌باشد که با در نظر گرفتن ۷۳۱ اداره، ۳۲ اداره کل آموزش و پرورش، ۳۲ اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس، ۱۵ دستگاه وابسته آموزش و پرورش (قید شده در جدول ۷) و ۹۸ پردیس و مرکز دانشگاه فرهنگیان در استان‌ها حداقل نیازمند ۵/۲۶ هزار میلیارد تومان اعتبار می‌باشد و با اعتبار در نظر گرفته شده فعلی تنها برای ۱۷۲ واحد می‌توان سه دستگاه خودرو قید شده را تهیه کرد.

۳-۷. پاداش پایان خدمت بازنشستگان

در جدول ۹ لایحه بودجه ۱۴۰۴ در مجموع مبلغ ۸۵ هزار میلیارد تومان برای پرداخت پاداش پایان خدمت بازنشستگان کل کشور در نظر گرفته شده است که بر اساس اطلاعات دریافتی از سازمان برنامه و بودجه حدود ۶۲ هزار میلیارد تومان از این مبلغ ویژه بازنشستگان آموزش و پرورش است. جزئیات مورد نیاز آموزش و پرورش به تفکیک بازنشستگان سال ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ در جدول ۱۲ مشاهده می‌شود.

۱. قیمت ماشین‌ها بر اساس حداقل قیمت جست‌وجو شده در پایگاه‌های نقل و انتقال خودرو در بهمن‌ماه ۱۴۰۳ گزارش شده است.

جدول ۱۲. پاداش پایان خدمت و مرخصی ذخیره بازنشستگان آموزش و پرورش

سال	عنوان	تعداد (پیش‌بینی)	مبلغ (میلیون ریال)
۱۴۰۳	پاداش پایان خدمت و مرخصی ذخیره بازنشستگان	۳۵.۸۹۴	۲۰۸.۱۸۵.۲۰۰
۱۴۰۴	پاداش پایان خدمت و مرخصی ذخیره بازنشستگان	۵۹.۶۴۶	۴۰۵.۵۹۲.۸۰۰
	جمع		۶۱۳.۷۷۸.۰۰۰

مأخذ: محاسبه شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴

تأمین تمامی مبلغ تخمین زده شده برای بازنشستگان آموزش و پرورش با توجه به مطالبات و نارضایتی‌های انباشته شده ضروری می‌باشد و از سویی با توجه به بند ج ماده ۸۸ قانون برنامه هفتم پیشرفت که به فرهنگیان رتبه‌های استادیار معلم و بالاتر اجازه می‌دهد ضمن دریافت پاداش بازنشستگی بدون اعمال فرآیند بازنشستگی خدمت خود را استمرار دهند، احتمال آن وجود دارد که حجم درخواست‌های دریافت پاداش پایان خدمت بیش از سال‌های گذشته باشد.

۴-۷. مطالبات فرهنگیان و بدهی‌های وزارت آموزش و پرورش

علاوه بر اعتبار پرداخت پاداش پایان خدمت، بودجه‌ای به میزان ۹/۷ هزار میلیارد تومان ویژه مطالبات بازنشستگان فرهنگی ۱۴۰۰/۶/۳۱ تا ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ ناشی از اجرای قانون نظام رتبه‌بندی معلمان قید شده است. این در حالی می‌باشد که علاوه بر مبلغ فوق بدهی‌های دیگری نیز به‌عهده وزارت آموزش و پرورش است که پرداخت آنان نیز از آنجایی که عمدتاً مربوط به مشوق‌های در نظر گرفته شده در قوانین است، از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد. این مطالبات در جدول (۱۳) مشاهده می‌شود که در صورت پرداخت ۹/۷ هزار میلیارد تومان از این مطالبات، همچنان حدود ۲۲ هزار میلیارد تومان از آن باقی خواهد ماند.

جدول ۱۳. معوقات پرداخت نشده، دیون انباشت شده و پرداخت نشده تا پایان سال مالی ۱۴۰۲ (میلیون ریال)

ردیف	عنوان	مبلغ	ردیف	عنوان	مبلغ
۱	باقیمانده مابه‌التفاوت پاداش پایان خدمت و مرخصی ذخیره سال ۱۴۰۰ ناشی از اعمال فوق‌العاده قانون رتبه‌بندی	۱۲.۷۷۱.۸۴۴	۱۴	سنوات ارفاقی کارکنان آموزش و پرورش استثنائی سال ۱۴۰۲	۳.۳۷۸.۴۱۵
۲	معوقات فوق‌العاده رتبه‌بندی ۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۰	۶۷.۳۸۴.۱۹۵	۱۵	سنوات ارفاقی ایثارگران سال ۱۴۰۲	۶.۷۷۰.۰۰۰
۳	مطالبات پرسنلی ثبت شده در سامانه سمد تا پایان اسفند ۱۴۰۱	۶۸.۱۵۵.۵۰۱	۱۶	کمک هزینه فوت و ازدواج باقی‌مانده سنوات قبل	۸۹۷.۸۵۶
۴	برآورد دیون اصلاحیه معترضین سال ۱۴۰۰	۲۳.۴۰۰.۰۰۰	۱۷	یک‌پنجم طرح تقویت بنیه علمی و جلوگیری از افت تحصیلی دانش‌آموزان دوره‌های مختلف مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا تابستان ۱۴۰۱	۳.۰۰۰.۰۰۰
۵	برآورد دیون اصلاحیه معترضین سال ۱۴۰۱	۶۰.۸۴۰.۰۰۰	۱۸	پرداخت بیمه عمر و حوادث بازنشستگان سال ۱۴۰۲	۱.۷۱۸.۷۳۳
۶	برداشت از حساب از طریق آرای محاکم قضائی، دیوان عدالت اداری، تأمین اجتماعی و سایر محاکم	۲.۶۵۲.۸۳۲	۱۹	مطالبات بیمه سلامت کارکنان ایثارگر بازنشسته به سازمان بیمه سلامت کشور سال ۱۴۰۲	۲.۷۰۰.۶۵۲
۷	مقرری‌بگیران موضوع ماده (۱۱) قانون هیئت‌های بررسی تخلفات اداری سال ۱۴۰۲	۵۰.۲۰۲	۲۰	کسری بیمه طلایی آذر ۱۴۰۲	۲.۷۰۰.۰۰۰

ردیف	عنوان	مبلغ	ردیف	عنوان	مبلغ
۸	نوبت دوم مدیران و معاونین و نوبت کاری نیروی خدماتی سال ۱۴۰۲	۴۹۹.۴۴۲	۲۱	هزینه مهدکودک سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲	۱.۶۵۰.۰۰۰
۹	پرداخت هزینه قراردادهای برون سپاری سال ۱۴۰۲	۳.۳۹۲.۱۵۴	۲۲	هزینه سفر کارکنان انتقالی	۱.۳۲۱.۹۲۰
۱۰	کارورزی و کارآموزی سال ۱۴۰۲	۱.۶۳۲.۵۱۰	۲۳	مأموریت اداری (کارکنان اداری، آموزشی و رانندگان)	۵.۱۷۵.۴۵۲
۱۱	حق الزحمه راهبران آموزشی سال ۱۴۰۲	۱۲۴.۲۷۰	۲۴	سنوات و مرخصی کارکنان قراردادی از سال ۱۳۹۷ تاکنون	۴.۶۷۵.۷۳۶
۱۲	هزینه آزمون مصاحبه سنجش صلاحیت معلمان جدیدالاستخدام سال ۱۴۰۲	۱۳۴.۷۳۲	۲۵	هزینه لباس کارکنان مشمول	۶.۳۴۹.۰۹۱
۱۳	بازخرید خدمت سال ۱۴۰۲	۶۲.۶۹۸	۲۶	بدهی املاک وقفی و استیجاری وزارت آموزش و پرورش (ادارات کل استان‌ها) به اوقاف	۳۶.۲۹۲.۲۳۳
کل			۳۱۷.۷۳۰.۴۶۸		

مأخذ: اخذ شده از وزارت آموزش و پرورش

۵-۷. نقص و خلاء اعتبارات تأمین و استانداردسازی سامانه‌های گرمایشی و سرمایشی مدارس

مقایسه اعتبارات جدول ۹ لایحه بودجه ۱۴۰۴ با جدول ۹ قانون بودجه ۱۴۰۳ گویای آن است که یکی از مهم‌ترین ردیف‌های جدول ۹ که طی سال‌های اخیر در تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس نقش بسزایی داشته اکنون از این جدول حذف شده و در دل اعتبارات دستگاه آمده است. این ردیف با عنوان «تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس از محل دریافت عوارض گاز مصرفی از مشترکان» موضوع بند ب ماده ۶۵ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ^۱ بوده که در متن قانون ۲۰ درصد در نظر گرفته شده بود و بعداً در قانون بودجه ۱۴۰۲ به ۵۰ افزایش داشت و نهایتاً در برنامه هفتم پیشرفت ^۲ ۴۰ درصد تعیین شد.

اکنون در لایحه بودجه ۱۴۰۴ این ردیف از جدول ۹ حذف شده است اما با نگاهی به جدول ۱-۷ لایحه بودجه (اعتبارات متفرقه اعمال شده) می‌توان آن را ذیل اعتبارات سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس با سقف برآوردی ۲ هزار میلیارد تومان مشاهده کرد. این در حالی است که گزارش عملکرد دریافتی از سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس نشان می‌دهد که عملکرد این ماده بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۲ (با سهم ۵۰ درصدی آموزش و پرورش) حدوداً ۵/۵ هزار میلیارد تومان و تا پایان سال ۱۴۰۳ (با سهم ۴۰ درصدی) حدود ۴/۸ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود. در واقع سقف ۲ هزار میلیاردی برآورد شده در جدول ۱-۷ لایحه بودجه ۱۴۰۴ موجب کاهش سهم آموزش و پرورش از این محل خواهد شد که لطمه‌ای جبران ناپذیر به تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس است.

۱. بند ب ماده ۶۵ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲): بیست درصد (۲۰٪) از منابع مذکور به تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس با اولویت مدارس روستاها، تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی مدارس و هنرستان ها در قالب ردیف مشخص در قوانین بودجه سنواتی و با مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور اختصاص می‌یابد.

۲. بند ج ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت: با هدف تأمین و استانداردسازی سامانه‌های سرمایشی و گرمایشی و کمک به تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی مدارس و هنرستان‌های کشور با اولویت مناطق محروم، عبارت «بیست درصد (۲۰٪)» در بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به «چهل درصد (۴۰٪)» اصلاح می‌گردد.

۶-۷. حذف ردیف بودجه بازسازی و نوسازی فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی از محل مولدسازی دارایی‌های سازمان

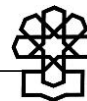
از دیگر تغییرات جدول ۹ لایحه بودجه ۱۴۰۴ نسبت به سال گذشته حذف ردیف بودجه بازسازی و نوسازی فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی از محل مولدسازی دارایی‌ها بوده است. این ردیف به دلیل آنکه در سال‌های گذشته فاقد عملکرد بوده در لایحه بودجه سال آتی حذف شده است. عملکرد صفر این ماده بنا به گزارش‌های دریافتی ناشی از همکاری نکردن بخش‌های مختلف وزارت آموزش و پرورش با یکدیگر و با سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس است.

۸. نسبت ردیف‌های بودجه‌ای وزارت آموزش و پرورش با تکالیف ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۴ و برنامه هفتم پیشرفت

در ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۴ و همچنین برنامه هفتم پیشرفت موادی برای تنظیم‌گری‌های مالی در وزارت آموزش و پرورش به تصویب رسید. در جدول (۱۴) ضمن برشمردن این مواد تلاش شده است که رد آن‌ها تا جای ممکن در ردیف‌های بودجه‌ای ارائه شده در بخش دوم لایحه بودجه ۱۴۰۴ نشان داده شود.

جدول ۱۴. اعتبارات همراستا با ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۴ و برنامه هفتم پیشرفت در بخش دوم لایحه بودجه (میلیون ریال)

تبصره	مفاد	ردیف در نظر گرفته شده	میزان اعتبار	
			هزینه‌ای	تملك دارایی
بند ۱ تبصره ۱ قانون بودجه	در اجرای بند «ث» ماده (۷۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت، بیست و هفت صدم درصد (۲۷٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده برای ساماندهی امور جوانان و ترویج و تعمیم فعالیت بدنی و همگانی شدن ورزش به ردیف درآمدی مربوط در جدول شماره (۵) این قانون واریز و به وزارت ورزش و جوانان به میزان چهار درصد (۴۰٪) بابت ورزش و بیست درصد (۲۰٪) بابت ترویج، تسهیل، آموزش و مشاوره‌های پیش از ازدواج و انتخاب همسر و وزارت آموزش و پرورش به میزان چهار درصد (۴۰٪) پرداخت می‌شود.	ردیف ۴۱- ۷۳۰۰۰۰ جدول ۱-۷ (اعتبارات متفرقه انتقال یافته)	۲۵.۵۴۸.۴۰۰	
بند ۲ تبصره ۲ قانون بودجه	در سال ۱۴۰۴ وزارت نفت مکلف است معادل مبلغ دویست و پنجاه هزار میلیارد (۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال نفت خام از محل منابع در اختیار شرکت ملی نفت ایران را در اختیار پالایشگاه‌ها قرار داده و معادل آن از ابتدای سال ۱۴۰۴ مواد اولیه قیر (وکیوم بانوم) با پنجاه درصد (۵۰٪) قیمت بهابازار (بورس) به‌صورت ماهانه در اختیار وزارت راه و شهرسازی به نمایندگی از دستگاه‌های ذیل قرار دهد:...		پی‌جویی اعتبارات حاصل از این ماده در جداول لایحه امکان‌پذیر نمی‌باشد.	
بند ۵ تبصره ۵ قانون بودجه	به منظور تأمین به موقع اعتبارات اجتناب‌ناپذیر پرداخت متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان دولت و بررسی و پرداخت مطالبات بازنشستگان فرهنگی ۳۱/۱۶/۱۴۰۰ تا تاریخ 1400/11/30 ناشی از اجرای قانون نظام رتبه بندی معلمان مصوب ۱۵/۱۲/۱۴۰۰ و متناسب سازی، به دولت اجازه داده می‌شود در سقف نهصد و پنجاه هزار میلیارد (950,000,000,000,000) ریال نسبت به جابه‌جایی اعتبار هریک از ردیف‌ها به	ردیف ۳۹- ۵۵۰۰۰۰ جدول ۹ (اعتبارات متفرقه)	۹۷.۰۰۰.۰۰۰	

میزان اعتبار		ردیف در نظر گرفته شده	مفاد	تبصره
تملك دارایی	هزینه‌ای			
		اعمال نشده)	استثنای ردیف‌های مربوط به طرح‌های تملك دارایی‌های سرمایه‌ای، برای تأمین موارد مذکور اقدام نماید.	
ماهیت غیراعتباری			به دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی و پارک‌های علم و فناوری وابسته به وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و قوه قضائی (دانشگاه علوم قضائی و خدمات اداری) و وزارت آموزش و پرورش (دانشگاه‌های فرهنگیان و شهید رجایی) اجازه داده می‌شود ضمن اعمال حساب نزد خزانه نسبت به تجمعی املاک خود از جمله از طریق عقود معتبر حقوقی یا تهاتر با رعایت ارزش افزایی و عنداللزوم مشارکت با بخش غیردولتی جهت احداث و تکمیل خوابگاه‌های مجردی و متأهلی (با اولویت خوابگاه‌های متأهلی) و ساختمان‌های مورد نیاز در پردیس‌های اصلی با تصویب هیأت امانت و رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کنند.	بند الف تبصره ۸ قانون بودجه
ماهیت غیراعتباری			وزارت آموزش و پرورش مجاز است نسبت به به‌کارگیری معلمان بازنشسته (بیست و چهار ساعت) در هفته، معلمان با سابقه حق‌التدریسی، مربیان پیش دبستانی ضمیمه دولتی، آموزشیاران نهضت سوادآموزی و مربیان طرح امین به صورت حق‌التدریسی اقدام نماید. اعتبار مورد نیاز در سقف اعتبارات وزارت آموزش و پرورش منظور و تأمین می‌گردد. وزارت آموزش و پرورش مکلف است گزارش تفصیلی عملکرد این بند را هر شش ماه یکبار به سازمان برنامه و بودجه کشور، سازمان اداری و استخدام کشور و کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.	بند پ تبصره ۸ قانون بودجه
1000000		ردیف ۵۴- ۵۳۰۰۰۰ جدول ۹ (اعتبارات متفرقه اعمال نشده)	دولت موظف است به منظور خدمت رسانی به دانش‌آموزان در مناطق آموزش و پرورش سراسر کشور، ادارات نوسازی استان‌ها و دانشگاه‌های فرهنگیان کل کشور، ادارات آموزش و پرورش و استثنائی و عشائری مناطق نسبت به تخصیص حداقل سه دستگاه خودرو از انواع سواری، دو اتاق (کابین) و مینی بوس از محل درآمد حقوق ورودی خودرو در سقف ردیف مربوط برای هر یک از ادارات، مناطق و دستگاه‌های وابسته به وزارت آموزش و پرورش در سطوح ملی، استانی، شهرستانی و منطقه‌ای اقدام نماید.	بند ج تبصره ۸ قانون بودجه
ماهیت غیراعتباری			کلیه واحدهای آموزشی دولتی وزارت آموزش و پرورش و دانشگاه‌های وابسته در صورت رعایت الگوی مصرف از پرداخت هزینه‌های آب، برق، گاز معاف هستند. الگوی مصرف با رعایت ضوابط قانونی طی دستورالعملی توسط وزارتخانه‌های نفت و نیرو و با همکاری وزارت آموزش و پرورش و سازمان برنامه و بودجه کشور حداکثر تا دو ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون تهیه و ابلاغ می‌شود. این بند نافی سایر معافیت‌ها از جمله معافیت مندرج در ماده (۱۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نمی‌باشد. دولت مکلف است به‌میزان معافیت اعمال‌شده در این بند منابع لازم را برای شرکت‌های ذی‌ربط در بودجه لحاظ نماید.	بند د تبصره ۸ قانون بودجه
۱۵۱.۱۶۰.۰۰۰		۷۳۰۰۰۰- ۴۸	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس	در راستای بند «ت» ماده (۹۲) قانون برنامه هفتم پیشرفت به‌منظور تخریب و بازسازی و مقاوم سازی و تأمین تجهیزات آموزشی مدارس و دانشگاه‌ها، دولت مکلف است دو دهم واحد درصد از محل مالیات بر ارزش افزوده موجود را به آموزش و پرورش (سازمان توسعه و نوسازی و تجهیز مدارس کشور) و دانشگاه‌های فرهنگیان، شهید رجایی و ملی مهارت اختصاص دهد.
۷۰۴۰.۰۰۰		۷۳۰۰۰۰- ۵۱	دانشگاه فرهنگیان	
۵.۴۸۰.۰۰۰		۷۳۰۰۰۰- ۴۳	دانشگاه شهید رجایی	

تیمبره	مفاد	ردیف در نظر گرفته شده	میزان اعتبار	
			هزینه‌ای	تملك دارایی
بند ۸ تبصره ۸ قانون بودجه	در اجرای تبصره بند «ب» ماده (۸۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت و در راستای رفع کمبود سرایدار در مدارس تحت عنوان نیروی خدماتی وزارت آموزش و پرورش (مدرسه‌یاران) بر مبنای نوع، ماهیت و حجم فعالیت بعد از گذراندن دوره آموزشی ویژه که توسط وزارت مذکور طراحی و برگزار می‌شود علاوه بر حقوق و مزایای دریافتی از حداقل ۶۸۵۴ امتیاز و حداکثر ۹۸۱۶ امتیاز که میزان آن در هر یک از مشاغل خدماتی توسط وزارت آموزش و پرورش تعیین و در ضریب حقوق سالانه ضرب می‌شود برخوردار می‌گردند. این امتیاز مشمول کسور بازنشستگی موضوع ماده (۱۰۶) قانون مدیریت خدمات کشوری می‌باشد و در انتهای احکام کارگزینی درج می‌شود. اجرای حکم این بند منوط به رعایت قانون در سقف منابع بودجه عمومی مربوط مندرج در این قانون به تشخیص سازمان برنامه و بودجه کشور و صدور مجوز از سوی سازمان اداری و استخدامی کشور در چهارچوب مجوزهای استخدام می‌باشد.	ردیف ۳۱- ۷۵۰۰۰۰ جدول ۱-۷ (اعتبارات متفرقه انتقال یافته)	۴۰.۰۰۰.۰۰۰	
بند ۱۶ تبصره ۱۶ قانون بودجه	در اجرای بند (۱۰) سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری عوارض کالاهای آسیب‌رسان موضوع ماده (۴۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۲/۱۳۹۴/۴ حداقل دو درصد (۲٪) و حداکثر ده درصد (۱۰٪) تعیین می‌گردد. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است علاوه بر مالیات و عوارض موضوع ماده (۲۶) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ نسبت به وصول عوارض موضوع این بند اقدام نماید. منابع حاصل از اجرای این بند در اختیار وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هفتاد درصد (۷۰٪)، آموزش و پرورش بیست درصد (۲۰٪) جهت زیرساخت بهداشتی مدارس و ورزش و جوانان ده درصد (۱۰٪) قرار خواهد گرفت تا در چهارچوب ماده (۴۸) قانون مذکور هزینه گردد.	ردیف ۴۵- ۷۳۰۰۰۰ جدول ۱-۷ (اعتبارات متفرقه انتقال یافته)	۰	۶.۰۰۰.۰۰۰
بند ۹۲ ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت	با هدف تأمین و استانداردسازی سامانه‌های سرمایشی و گرمایشی و کمک به تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی مدارس و هنرستان‌های کشور با اولویت مناطق محروم، عبارت «بیست درصد (۲۰٪)» در بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به «چهل درصد (۴۰٪)» اصلاح می‌گردد.	ردیف ۴۹- ۷۳۰۰۰۰ جدول ۱-۷ (اعتبارات متفرقه انتقال یافته)		۲۰.۰۰۰.۰۰۰
بند ۹۲ ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت	اختصاص سه درصد (۳٪) عوارض موضوع بند (۳) ماده (۱۳) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی طی قبض جداگانه توسط فرد و واریز آن به‌طور مستقیم به حساب وزارت آموزش و پرورش نزد خزانه‌داری کل کشور واریز	ردیف ۱۴۰۱۱۸۰ جدول ۵		۲۴.۲۰۰.۰۰۰
بند ۹۲ ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت	منظورنمودن معادل کمک‌های تحقق یافته خیرین جهت تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام آنان	--		۰

مأخذ: احصاء شده از لایحه بودجه ۱۴۰۴

با وجود آنکه عمده مواد برنامه هفتم پیشرفت، هر چند با کم‌برآوردی‌هایی، در لایحه بودجه ۱۴۰۴ اعمال شده است اما اعتبارات مورد نیاز «بند پ ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت» با موضوع «منظور نمودن معادل کمک‌های تحقق یافته خیرین جهت تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام آنان» به صورت کامل در لایحه دیده نشده است. بر اساس گزارش‌های اخذ شده از سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس پیش‌بینی می‌شود حداقل ۲۵ هزار میلیارد تومان برای انجام این تکلیف مورد نیاز است.

۹. نسبت بخش دوم لایحه بودجه ۱۴۰۴ با تکالیف و اهداف برنامه هفتم پیشرفت

علاوه بر آنچه که طی بخش گذشته در بررسی اعمال احکام مالی مصوب برنامه هفتم پیشرفت در حوزه آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴ گذشت، امکان‌سنجی تحقق تکالیف و اهداف برنامه هفتم در حوزه آموزش و پرورش با اعتبارات در نظر گرفته شده در لایحه بودجه نیز امری مهم می‌باشد؛ چرا که تحقق این تکالیف و احکام در گرو آن است که سالانه طی قوانین بودجه اعتبارات مورد نیاز آن تأمین شود.

در برنامه هفتم مشخصاً پنج حوزه «سرمایه انسانی»، «کیفیت و عدالت تربیتی»، «بازماندگی از تحصیل»، «نظام مدیریتی» و «آموزش و پرورش به مثابه امر ملی» تحت عنوان کلی «ارتقای نظام آموزشی» در رابطه با آموزش و پرورش مصوب و همچنین اهداف کمی‌ای نیز در ماده ۸۷ برای این حوزه تعیین شد. بخش‌هایی از تکالیف مندرج همچون «تدوین سند جامع نیروی انسانی» از جنس احکام بودجه‌ای نیستند. اما عمده بخش‌ها به‌ویژه اهداف کمی نیازمند برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری پنج‌ساله و تخصیص اعتبار می‌باشد. از این رو در بخش حاضر به بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۴ در نسبت با اهداف و تکالیف برنامه هفتم پیشرفت پرداخته شده است.

در لایحه ارائه شده هر چند که به صورت متمرکز ردیف مشخصی برای اجرای برنامه هفتم پیشرفت تعیین نشده است اما می‌توان رد برخی از احکام را در ردیف‌های آمده دنبال کرد. به‌عنوان مثال یکی از تکالیف ماده ۹۰ قانون برنامه هفتم که با هدف جذب بازماندگان از تحصیل دیده شده «تهیه و تأمین کتب درسی و تغذیه رایگان» برای این افراد است که مشخصاً بودجه‌ای در ردیف ۱۰-۵۲۰۰۰۰۰ جدول ۹ لایحه با عنوان «پارانه شیر مدارس در مناطق کم‌برخوردار» و همچنین ردیف ۳۲-۷۵۰۰۰۰۰ در جدول ۱-۷ (متفرقه اعمال شده) برای «تسویه بدهی پارانه کاغذ کتب درسی و بدهی کتاب درسی رایگان سیستان و بلوچستان» دیده شده که همراستا با تکلیف مندرج در برنامه هفتم پیشرفت می‌باشد؛ البته این ردیف‌ها در قوانین بودجه‌ای سال‌های گذشته نیز وجود داشته‌اند اما به نظر می‌رسد متأثر از برنامه هفتم پیشرفت افزایش قابل توجهی یافته‌اند.

اما جدای از این موارد استثناء می‌توان بیان داشته آنچه که بایستی در تناسب با شاخص‌های کمی و تکالیف، به‌ویژه در حوزه زیرساختی، در نظر گرفت در لایحه بودجه به چشم نمی‌آید و اعتبارات در مواردی بسیار کمتر از آنچه است که برای تحقق این اهداف و تکالیف مورد نیاز است. به‌عنوان مصداق در جدول ذیل برخی از تکالیف سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور بر اساس برنامه هفتم پیشرفت و برآوردی که از منابع مالی مورد نیاز در سال دوم اجرای برنامه می‌شود، گزارش شده است.

جدول ۱۵. اعتبارات مورد نیاز تحقق برخی از اهداف و تکالیف آموزش و پرورش در برنامه هفتم پیشرفت (میلیون ریال)

عنوان کلی تکلیف	شماره ماده	خلاصه مفاد ماده	اعتبار مورد نیاز سالانه بر اساس برش یکساله برنامه هفتم بر مبنای برآورد سال ۱۴۰۳ بدون در نظر گرفتن تورم
افزایش سرانه فضای آموزشی و پرورشی مدارس	هدف کمی جدول شماره ۲۰ ماده ۸۷	سرانه فضای آموزشی و پرورشی مدارس: ۶.۱ متر مربع	۶۰۴.۳۳۴.۰۰۲
	هدف کمی جدول شماره ۲۰ ماده ۸۷	پوشش آموزش‌های فنی، حرفه‌ای و معارتی در دوره متوسطه دوم: ۵۰ درصد	
	هدف کمی جدول شماره ۲۰ ماده ۸۷	کلاس‌های با تراکم بالای ۳۵ دانش‌آموز در دوره ابتدایی و متوسطه اول: ۰ مدرسه	
	بند (د) ماده ۹۲	احداث حداقل ۲۰۰ مجتمع آموزش و پرورشی بزرگ مقیاس	
سرانه فضای ورزشی	هدف کمی جدول شماره ۲۰ ماده ۸۷	سرانه فضای ورزشی درون مدرسه‌ای: ۱ متر مربع	۲۶۶.۹۷۷.۹۱۱
	بند (ج) ماده ۸۹	ایجاد فضای ورزشی درون مدرسه‌ای	
مقاوم‌سازی و بازسازی کلاس‌ها	هدف کمی جدول شماره ۲۰ ماده ۸۷	مقاوم‌سازی و بازسازی کلاس‌های فرسوده و غیراستاندارد: ۸۰ درصد	۳۶۷.۴۸۸.۷۶۸
	جزء ۱ بند (ت) ماده ۹۲	تخریب و بازسازی و مقاوم‌سازی و تأمین و تجهیز آموزشی مدارس و دانشگاه‌ها	

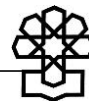
ماخذ: اخذ شده از وزارت آموزش و پرورش

آنچه که در جدول آمده در حالی است که کل اعتبارات سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس با رشد چشم‌گیری که داشته است، تنها ۳۲.۹ هزار میلیارد تومان می‌باشد که نیمی از اعتبارات مورد نیاز برای افزایش سرانه فضای آموزشی، پرورشی و ورزشی مدارس هم نیست. این به معنای آن است که قطع یقین بخشی از تکالیف برنامه هفتم پیشرفت در حوزه نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور انجام نشده خواهد ماند.

همین وضعیت را می‌توان در خصوص تکالیف دیگری همچون افزایش ۲۵ درصدی ظرفیت دانشگاه فرهنگیان موضوع جزء ۲ بند ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت به تصویر آورد^۱. دانشگاه فرهنگیان در حالی هم‌اکنون با مشکلاتی زیرساختی همچون کمبود فضای آموزشی، کمبود فضای خوابگاهی، فرسودگی ساختمان‌ها و... مواجه است که کل بودجه تملک دارایی آن از محل منابع عمومی ۹۰۰ میلیارد تومان و از محل درآمدهای اختصاصی (کسر از حقوق دانشجومعلم) ۱ هزار میلیارد تومان می‌باشد. این در حالی است که سال گذشته بودجه تملک دارایی این دانشگاه از محل منابع عمومی ۶۷۶ میلیارد تومان بود که اگر بنا بر اجرای حکم برنامه هفتم در سال ۱۴۰۴ بود، متناسب با تورم حدود ۴۰ درصد و افزایش ۲۵ درصدی ظرفیت دانشگاه، حداقل می‌بایست ۱.۲ هزار میلیارد تومان از محل منابع عمومی (من‌های درآمد اختصاصی) به دانشگاه تخصیص داده شود تا با همین وضعیت فعلی و بدون حل چالش‌ها ۲۵ درصد به ظرفیت دانشگاه افزوده شود.

فلذا می‌توان نتیجه گرفت که هر چند دولت به دنبال آن بوده است که برخی از احکام برنامه هفتم پیشرفت را در لایحه

۱. بند ۹۲ ماده ۹۲ برنامه هفتم پیشرفت: دولت مکلف است برای ایجاد تحول در نظام تعلیم و تربیت اقدامات زیر را انجام دهد: ۲- به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که پذیرش دانشگاه‌های فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجائی، هر سال نسبت به سال قبل حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) تا سقف ردیف (۱) جدول شماره (۲۰) ماده (۸۷) این قانون افزایش یابد.

بودجه اعمال نماید اما احتمالاً به دلیل کمبود منابع مالی تنها موفق به پوشش برخی از جزئیات احکام و تکالیف مرتبط با تنظیم‌گری‌های مالی شده و در ایجاد بستر اعتباری برای اجرای احکام اصلی، ناموفق بوده است.

۱۰. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

با توجه به آنچه که در تحلیل لایحه بودجه ۱۴۰۴ و قیاس آن با قانون بودجه ۱۴۰۳ گذشت، پیشنهادات ذیل با توجه به مقدمات اصلاح بخش دوم لایحه بودجه در مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود:

۱- اصلاح اعتبارات پیش‌بینی شده در ردیف درآمدی سه درصد (۳٪) عوارض موضوع بند (۳) ماده (۱۳) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی و بند «ح» ماده ۹۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت:

براساس بند (۳) ماده (۱۳) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور یکی از منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه‌های جاری و عمرانی عبارتند است از: «تا پنج درصد عوارض صدور پروانه‌های ساختمانی، تفکیک زمین‌ها، پذیره و نوسازی علاوه بر عوارض مذکور را که شهرداری‌ها دریافت می‌کنند.» که در برنامه هفتم پیشرفت این ماده به شکل ذیل تعیین و تکلیف شد: «در طول اجرای برنامه، سه درصد (۳٪) عوارض موضوع بند (۳) ماده (۱۳) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی طی قبض جداگانه توسط فرد به‌طور مستقیم به حساب وزارت آموزش و پرورش نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود تا صرف اهداف مندرج در قانون مذکور گردد.» اکنون این اعتبارات با لحاظ برآورد ۲۰۴ هزار میلیارد تومان در ردیف ۱۴۰۱۱۸۰ جدول ۵ قید شده‌است که مطابق عملکرد سال‌های گذشته (۱۴) هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ نمی‌باشد و براساس برآوردهای دریافتی از وزارت آموزش و پرورش حداقل بایستی تا ۵ برابر افزایش یابد.

۲- درج ردیف درآمدی چهار درصد (۴٪) سهم آموزش و پرورش از شهریه دریافتی توسط مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی (موضوع ماده ۲۰ قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی):^۱ بر اساس ماده مذکور «به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود سالانه معادل چهار درصد (۴٪) از شهریه دریافتی توسط مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی را دریافت و به حساب درآمدهای اختصاصی ملی نزد خزانه داری کل کشور واریز نماید. وجوه واریزی از این محل مطابق اعتبارات مصوب در قوانین بودجه سنواتی در اختیار سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی قرار می‌گیرد تا برای نظارت در مراکز یادشده و کیفیت بخشی به امور آموزشی و پرورشی غیردولتی مناطق محروم و کم برخوردار هزینه شود.» این ماده هر چند در سال‌های گذشته عملکرد

۱. در صورت عدم لحاظ و پیش‌بینی این درآمدها در اعتبارات اختصاصی کنونی درج شده در جدول ۷، اضافه شدن این ردیف در این مرحله موجب افزایش سقف بودجه می‌شود و در صورت عزم مجلس شورای اسلامی به استقلال این ردیف نیازمند لایحه اصلاحی سقف بودجه می‌باشد.

داشته است اما دارای ردیف درآمدی نمی‌باشد که اکنون می‌تواند با برآوردی واقع‌بینانه آن را ذیل اعتبارات سازمان «مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی» قرار داد.

۳- اصلاح عنوان ردیف ۷۳۰۰۰۰-۴۶ جدول ۷-۱ و افزوده شدن عبارت «مالیات آستان قدس رضوی» به صدر ماده با به توجه به متن ماده ۷۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲):

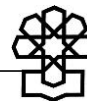
در ماده ۷۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) آمده است: «به منظور برقراری عدالت آموزشی و اجرای اصل سی‌ام (۳۰) قانون اساسی و تجهیز کلیه آموزشگاه‌های آموزش و پرورش با اولویت مناطق محروم و روستاها، آستان قدس رضوی و آن دسته از مؤسسات و بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان امام و سایر دستگاه‌های اجرایی که تا زمان تصویب این قانون مالیات پرداخت نکرده‌اند، به استثنای مواردی که اذن ولی فقیه وجود دارد موظف به پرداخت مالیات مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده می‌باشند، منابع حاصله صرفاً جهت توسعه عدالت آموزشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد تا براساس آیین‌نامه‌ای که به این منظور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، هزینه نماید.» در حال حاضر اعتبارات موضوع این بند در ردیف ۴۶-۷۳۰۰۰۰-۷ ذیل سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس با عنوان «توسعه عدالت آموزشی، نوسازی و مقاوم‌سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی از محل وصول مالیات بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان امام (ره)» قرار گرفته است اما در متن آمده «مالیات آستان قدس رضوی» وجود ندارد که با توجه به متن ماده ۷۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) می‌توان آن را به صدر ماده اضافه کرد.

۴- تفکیک ردیف بودجه‌ای «پاداش پایان خدمت بازنشستگان کل کشور» از «پاداش پایان خدمت بازنشستگان آموزش و پرورش» همچون قانون بودجه ۱۴۰۳؛

با توجه به اهمیت پرداخت پاداش پایان خدمت بازنشستگان و حجم بالای درخواست‌های پرداخت پاداش در سال آتی پیشنهاد می‌شود به جهت تضمین سهم آموزش و پرورش از اعتبارات دیده شده، همچون سال‌های گذشته ردیف آموزش و پرورش مستقل شود.

۵- تخصیص بخشی از بودجه هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای ردیف «سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی» و «ستاد وزارت آموزش و پرورش» به ردیف «پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش»؛

آنطور که آمد، در سال جاری ردیف پژوهشگاه آموزش و پرورش به صورت مستقل قید شده است اما اعتبارات دیده شده حدود یک‌دهم اعتبارات مورد نیاز می‌باشد و این بدین معناست که در سال آینده پژوهشگاه آموزش و پرورش با مشکلات عدیده‌ای مواجه شده و احتمال تضعیف آن وجود دارد. فلذا پیشنهاد می‌شود بخشی از اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای «سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی» و «ستاد وزارت آموزش و پرورش» به آن منتقل شود.

۶- اصلاح پیش‌بینی اعتبارات موضوع بند (ب) ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و بند (چ) ماده (۹۲) قانون برنامه هفتم پیشرفت (ایمن و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس از محل دریافت عوارض گاز مصرفی از مشترکان) در ردیف ۴۹-۷۳۰۰۰۰ جدول ۱-۷ (اعتبارات متفرقه اعمال شده)؛

با توجه به عملکرد این ردیف در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ که طی بخش‌های گذشته ذکر آن آمد پیشنهاد می‌شود به دلیل تأثیر این اعتبارات در ایمن و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایشی مدارس برآورد دقیقی (حداقل ۵ هزار میلیارد تومان) از اعتبارات در ردیف مذکور قید یا سقف آن همچون سال‌های گذشته حذف شود.

۷- برگشت ردیف «بازسازی و نوسازی فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی از محل مولدسازی دارایی‌های سازمان» به جدول ۹ لایحه بودجه.

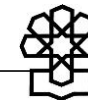
هرچند که این ردیف در سال‌های گذشته فاقد عملکرد بوده است، پیشنهاد می‌شود در سال جاری این ردیف به ردیف‌های متفرقه آموزش و پرورش بازگردد تا در صورت ایجاد فرصت‌های مولدسازی بدون ضربه به زیرساخت‌های آموزشی و رعایت ظرافت‌های عدالت آموزشی امکان این امر وجود داشته باشد^۱.

۱. برای جلوگیری از افزایش سقف بودجه می‌توان مانند سال‌های گذشته این ردیف را بدون پیش‌بینی و با درج عدد «۱» یا «۱۰۰» به جدول ۹ لایحه اضافه کرد.

۱۱. پیوست‌ها

پیوست ۱- اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در جدول ۷ ب لایحه بودجه ۱۴۰۴ در قیاس با قانون ۱۴۰۳ (میلیون ریال)

نام دستگاه	هزینه‌های (جمع عمومی و متفرقه)			تملك دارایی سرمایه‌ای (جمع عمومی و متفرقه)			درآمد اختصاصی			جمع
	تغییر	۱۴۰۴ لایحه	قانون ۱۴۰۳	تغییر	۱۴۰۴ لایحه	قانون ۱۴۰۳	۱۴۰۴			
							جمع	تملك	هزینه‌های	
وزارت آموزش و پرورش	-۱	۵۹۱۸۸۴۰۰	۵۹۸۳۳۱۲۳	۴۴	۱۷۶۹۰۰۰۰	۱۲۲۴۲۲۹۳	۶۸۴۵۰۰۰	۱۴۸۶۰۰۰	۵۳۵۹۰۰۰	۹۷۳۹۰۰۹۱
دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش	۳۸	۲۵۰۰۰۰	۱۸۰۵۹۰	۲۶۵	۲۰۰۰۰	۵۰۴۷۶
ادارات کل آموزش و پرورش	۴۷	۳۲۰۴۶۰۰۰۰	۲۱۷۸۵۴۹۲۲۴	---
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	۱۱۱	۳۵۸۵۰۰۰۰	۱۶۹۶۹۹۴۰	۲۱	۱۴۰۰۰	۱۱۰۵۶۱	۱۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۷۶۲۰۰۰
کمک به تامین سرانه دانش‌آموزان و حمایت و ارتقا پوشش تحصیلی افراد لارم التعلیم	۱۲۱	۱۱۰۰۰۰۰۰۰	۴۹۷۷۷۵۰۰	---
سازمان مدارس غیردولتی و مراکز توسعه مشارکت‌های مردمی	-۱۱	۱۷۸۸۰۰۰	۱۹۹۹۴۱۰	۱۰	۴۰۲۰۰۰	۳۶۴۴۶۵	۱۳۵۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰	۱۰۸۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰
سازمان ملی پرورش استعدادهاى درخشان	۱۱۶	۳۴۰۹۹۹۹	۱۵۷۷۸۱۵	۱۹	۷۸۰۰۰	۶۵۶۷۶	۸۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۷۳/۹۱
فعالیت‌های پرورشی و امور تربیتی دانش‌آموزان	-۲۳	۱۱۷۵۰۰۰۰	۱۵۲۰۱۲۳۲	---
کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان پس از تصویب اساسنامه	۱۴	۲۰۰۰۰۰	۱۷۶۰۰۰	---
دانشگاه شهید رجایی	۵۰	۴۹۷۳۰۰۰	۳۳۱۱۲۶۲	۱۰۴۸۶	۶۰۸۰۰۰۰	۳۸۲۴۲۸	۳۳۵۷۰۰۰	.	۳۳۵۷۰۰۰	۱۸۴۶۳۴۴
بانسگاه دانش پژوهان جوان	.	۱۶۵۰۰۰۰	۱۶۴۹۳۳۲	---	۳۰۰۰۰	.	۲۱۰۰۰۰	.	۲۱۰۰۰۰	.
سنجش، ارزشیابی و تضمین نظام آموزش و پرورش	---	۳۰۵۰۰۰۰	.	---
بهداشت، سلامت و تربیت بدنی مدارس	۱۴۷	۱۹۳۵۰۰۰۰	۷۸۰۰۰۰۰	-۱۰۰	.	۲۲۰۰۰۰۰
برون سپاری در آموزش‌های فنی حرفه‌ای و کار و دانش	-۷۴	۳۵۰۰۰۰۰	۱۳۵۳۸۷۷۱	---
اجرای سند تحول بنیادین	۲	۱۰۰۰۰۰۰۰	۹۷۸۵۱۷۶	---
سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک	۲۱	۲۰۵۸۳۰۲	۱۷۰۵۵۸۱	۱۹	۳۴۵۰۰۰	۲۸۹۷۴۴	۲۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۲۰	۲۱۶۰۰۰۰	۱۸۰۵۶۶۵	۱۷۷	۳۲۹۹۳۵۷۱۶	۱۱۸۰۹۱۳۰۲۹
دانشگاه فرهنگیان	۲۸	۳۱۷۰۰۰۰۰	۲۴۶۸۶۵۳۶	۳۳	۹۰۰۰۰۰۰	۶۰۷۶۰۶۹۵	۱۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۵۰۰۰۰۰	۴۰۵۰۰۰۰۰	۳۴۵۰۰۰۰۰
سازمان آموزش و پرورش استثنائی	۴۷	۱۰۰۷۰۰۰۰	۶۸۶۰۵۳۲	۹۶	۱۹۱۴۰۰۰	۹۷۷۴۰۳	۲۶۴۹۵۰۰	۵۳۰۰۰۰	۲۱۱۹۵۰۰	۱۰۹۱۸۰۱۸۲
پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش	---	۸۴۰۰۰	.	---
نهضت سواد آموزی	۲۰	۴۰۰۰۰۰۰	۳۳۳۹۵۱۸	۱۹	۲۳۰۰۰	۱۹۳۱۶	۳۸۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۲۶۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰
شرکت سهامی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۲۷	۱۳۲۰۰۰۰۰	۹۶۲۰۵۴۹	۴۵	۱۴۳۵۰۰۰	۹۸۶۷۳۹	.	.	.	۴۳۰۰۰۰۰
جمع کل	۴۷	۳۵۲۸۹۸۶۷۰۱	۲۰۴۰۸۰۳۵۷۷۵۶	۱۵۶	۳۶۶۹۶۶۷۱۶	۱۴۳۲۱۹۸۱۵	۶۷۲۹۱۵۰۰	۵۴۳۹۵۶۳۷	۶۷۲۹۱۵۰۰	۲۳/۷

(میلیون ریال)

پیوست ۲- اعتبارات پیشنهادی و مورد نیاز وزارت آموزش و پرورش برای سال ۱۴۰۴ در مقایسه با لایحه ۱۴۰۴

میزان اختلاف	برآورده لایحه	پیشنهادی ۱۴۰۴				عنوان
		جمع	اختصاصی	متفرقه	عمومی	
-۸۴.۱۳	۸۲۷۲۳۴۰۰	۵۲۷۶۸۱۵۲	۷۹۶۶۳۲۷	۹۶۰۰۰۰۰۰	۴۲۳۷۱۱۸۲۵	وزارت آموزش و پرورش
-۳۲.۰۲	۲۷۰۰۰۰	۳۹۷۱۷۳	.	.	۳۹۷۱۷۳	دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش
-۳۲.۷۷	۳۲۰۴۶۰۰۰۰	۴۷۶۳۷۸۲۶۶	.	۳۱۷۷۳۰۴۶۸	۴۴۴۸۶۴۷۷۹۸	ادارات کل آموزش و پرورش
-۱۵.۴۴	۳۶۸۶۴۰۰۰	۴۳۵۹۴۹۳۶	۱۰۰۰۰۰۰	.	۴۲۵۹۴۹۳۶	سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
-۷۴.۹۹	۱۱۰۰۰۰۰۰	۴۳۹۶۷۸۲۴۷	۱۳۶۲۵۵۶۸۱	.	۳۱۴۲۲۲۵۶۶	کمک به تامین سرانه دانش آموزان و حمایت و ارتقا پوشش تحصیلی افراد لازم التعلیم
-۹۴.۹۵	۳۵۴۰۰۰۰	۷۰۰۸۳۷۱۸	۱۳۱۱۰۰۰	.	۶۸۷۷۲۷۱۸	سازمان مدارس غیردولتی و مراکز توسعه مشارکتهای مردمی
-۴۳.۶۶	۴۲۸۷۹۹۹	۷۶۱۰۹۰۸	۸۰۰۰۰۰	.	۶۸۱۰۹۰۸	سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان
-۹۳.۴۷	۱۱۷۵۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰۰	.	.	۱۸۰۰۰۰۰۰	فعالیت‌های پرورشی و امور تربیتی دانش آموزان
-۹۹.۷۷	۲۰۰۰۰۰	۸۵۴۹۹۸۸۱	.	۸۵۴۹۹۸۸۱	.	کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان پس از تصویب اساسنامه
-۴۴.۹۶	۱۴۴۱۰۰۰۰	۲۶۱۷۹۳۶۱	۳۳۵۷۰۰۰	.	۲۲۸۲۲۳۶۱	دانشگاه شهید رجایی
-۵۵.۲۴	۱۸۹۰۰۰۰	۴۲۲۲۵۰۰	۳۳۷۵۰۰	.	۳۹۸۵۰۰۰	پانگاه دانش پژوهان جوان
-۲۴.۷۴	۳۰۵۰۰۰	۴۰۵۲۸۸	.	.	۴۰۵۲۸۸	سنجش، ارزشیابی و تضمین نظام آموزش و پرورش
۲۰.۳۱	۱۹۳۵۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰۰۰	.	.	۱۶۰۰۰۰۰۰	بهداشت، سلامت و تربیت بدنی مدارس
-۹۴.۵۲	۳۵۰۰۰۰۰	۶۳۸۸۴۷۱۶	.	.	۶۳۸۸۴۷۱۶	برون سپاری در آموزش‌های فنی حرفه‌ای و کار و دانش
-۶۲.۱۸	۱۰۰۰۰۰۰۰	۲۶۴۴۵۰۰۰	.	.	۲۶۴۴۵۰۰۰	اجرای سند تحول بنیادین
-۸۵.۵۷	۲۶۰۳۳۰۲	۱۸۰۴۶۷۳۰	۱۵۰۰۰۰	.	۱۷۸۹۶۷۳۰	سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک
-۶۱.۹۲	۳۳۲۰۹۵۷۱۶	۸۷۲۱۰۳۷۱۰	.	۲۲۰۰۰۰۰۰	۸۵۰۱۰۳۷۱۰	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور
-۱۵.۴۲	۹۱۳۰۰۰۰	۱۰۷۸۳۰۱۱۷	۵۰۷۹۷۴۹۵	.	۵۷۰۳۲۶۲۲	دانشگاه فرهنگیان
-۴۶.۳۸	۱۴۶۳۳۵۰۰	۲۷۲۹۱۲۵۹	۲۹۵۰۰۱۴	.	۲۴۴۴۱۲۴۵	سازمان آموزش و پرورش استثنائی
-۹۰.۶۳	۸۴۰۰۰	۸۹۷۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	.	۷۹۷۰۰۰	پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش
-۸۸.۷۱	۴۴۰۳۰۰۰	۳۸۹۸۸۴۲۶	۳۸۲۲۰۰	.	۳۸۶۰۶۲۲۶	نهضت سواد آموزی
-۳۱.۴۸	۱۳۶۳۵۰۰۰	۱۹۹۰۰۰۰۰	۳۵۵۰۰۰۰	.	۱۶۳۵۰۰۰۰	شرکت سهامی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
-۴۶.۰۲	۳۹۶۳۲۴۴۹۱۷	۷۳۴۳۱۱۵۳۸۸	۱۹۸۸۵۷۲۱۷	۵۲۱۲۳۰۳۴۹	۶۶۳۳۰۳۷۸۲۲	جمع کل

منابع و مأخذ

- [۱] قانون بودجه ۱۴۰۳ مصوبه مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۴۰۳/۱/۷
- [۲] قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۴۰۳/۳/۱
- [۳] سیاست‌های کلی برنامه هفتم با اولویت پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت ابلاغیه مقام معظم رهبری مورخ ۱۴۰۱/۶/۲۱
- [۴] قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوبه مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۴

گزیده سیاستی

اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در لایحه بودجه ۱۴۰۴ با رشد ۶۷/۸۳ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۳ مجموعاً ۴۷۵ هزار میلیارد تومان است. با این اعتبار سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی ۸/۸۲ است. با وجود افزایش قابل توجه اما این اعتبارات نسبت به نیاز آموزش و پرورش که براساس برآورد ۷۹۵ هزار میلیارد تومان است، اختلاف دارد.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir